

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

juni 2009 | jaargang 13 | #06

**Het schip is gebouwd,
nu moet het varen**

Vier jaar randbeleid

**Bedrijven stimuleren
taalvaardigheid**

**Boerenmarkten
vallen in de smaak**

**Fietsen van nummer
tot nummer**

+ AGENDA

**'Ik toon niet de
gloriekant van België'**

Tentoonstelling Belgium
van fotograaf Stephan Vanfleteren

Muziek

is een woordenloze,
oneindig rijke taal

Organist Kamiel D'Hooghe

i

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor het Bureau voor Officiële Publicaties van de Europese Gemeenschappen in Luxemburg. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Tom Serkeyn en Fatima Ualgasi de column *mijn gedacht*.

Band

inhoud

Op de vraag 'Waarom zal het in onze contreien niet gemakkelijk tot een bloedige burgeroorlog komen', zijn verschillende antwoorden mogelijk. Eén ervan luidt: omdat wij in België het best uitgebouwde netwerk aan dorpstavernes ter wereld hebben. De dorpstaverne is een pacificatiecentrum bij uitstek, mischien wel omdat het één grote trompe-l'oeil is. Niets is er wat het lijkt. Het marmer is van kunststof, de croque-monsieur ook, de geuze is suikerwater en echte bierglazen zijn in de wijde omtrek niet te bekennen. Maar: iedereen komt er. Jong, oud, man, vrouw, huisdier, walsch, valsch, vlaams, brusseleir, expat. Volkeren, culturen en beschavingen verbreederen er met kruidenthee, fruitbier en pinda-nootjes. Groot was dan ook de verbazing, een paar weken geleden, toen uitbater Mich (van die bekende dorpstaverne in de Rand die we niet nader zullen vernoemen) plots weigerde tachtig procent van zijn klanten te bedienen.

'Komaan, Mich, wat is er? Waarom krijgen wij niets? Is uw bier zuur geworden?', vroeg Iannis de Griek, die samen met Helmut de Duitser en Alfonso de Spanjaard een tafeltje bezette. Mich schudde heftig het hoofd. 'Ik voer een nieuwe politiek', sprak hij. 'Alléén wie een band met de streek kan bewijzen, krijgt nog iets geserveerd in mijn zaak. En néén, het is niet om te lachen.'

Het was inderdaad bittere ernst. Wie een pint wou, moest eerst aantonen dat hij of zij een band met de streek had. 'Manmanman', zei Helmut de Duitser. 'Wij wonen hier al jaren. Onze kinderen lopen hier school. We kopen bij de lokale middenstand, zeggen onze burens steeds vriendelijk goedendag, we betalen belastingen en parkeerboetes. Als dat niet voldoende is. Wij hebben dorst!'

'Het is niet voldoende', sprak Mich.

En dus begon iedereen zo goed en zo kwaad als het ging zijn band met de streek aan te to-

nen. Een voorvader van Alfonso de Spanjaard bleek nog onder de hertog van Alva te hebben gediend en was in onze gewesten actief geweest inzake plunderen, brandschatten en neerslaan van volksoptstanden. Helmut de Duitser zweeg wijselijk. Zijn grootvader had nog bij de Wehrmacht gezeten. Iannis de Griek somde een hele rist neven, tantes en ooms op die allemaal een Grieks restaurant in de Rand bleken te bezitten. Onze Franstalige vrienden bleken af te stammen van Brabantse omwentelaars, kenden liedjesteksten van BW (Bekende Wemmelaar) Johan Verminnen, en/of waren hier simpelweg geboren. Alleen een Oostendenaar en een Vlaamse Brusselaar konden hun band met de streek niet overtuigend aantonen en kregen dan ook gewoon kraantjeswater.

En net toen de sfeer er helemaal in kwam, stapten plots twee ambulanciers de taverne binnen, stevenden op Mich af en namen hem mee. Mich was enkele dagen voordien onder de wielen van een passerende troep wielertoeristen terechtgekomen, had kennelijk een zware hersenschudding opgelopen en was in warrige toestand het ziekenhuis ontvlucht.

'En wat hebben we vandaag geleerd?', vroeg Iannis de Griek, met een schuimende trappist in de hand. 'Eén?' 'Gewoon hier willen zijn, is eigenlijk al een band met de streek hebben', zei Alfonso de Spanjaard. 'Twee?' 'Als we allemaal wat moeite doen, geraken we véél verder', sprak Helmut de Duitser. 'En drie?' 'Steeds opletten voor wielertoeristen. Vooral op zondag. En dan vooral na het aperitief!'

TEKST Dirk Volckaerts | FOTO Filip Claessens

i

Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

AGENDA BINNENIN

13

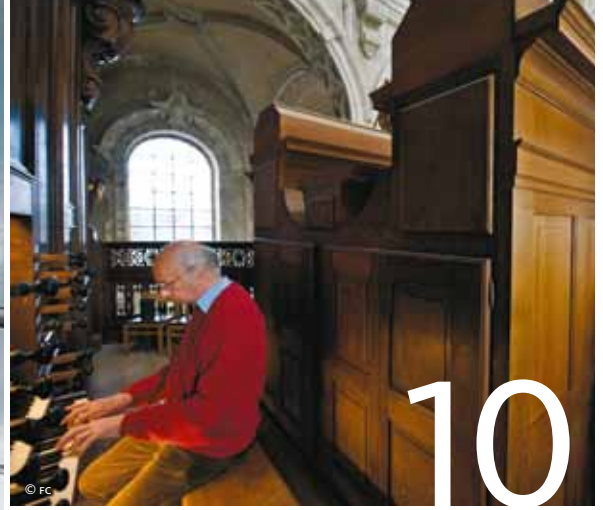

‘De boerenmarkt hebben we nodig om te overleven.’

De boerenmarkten in Dilbeek en Gaasbeek zijn een begrip. Ze lokken steeds meer mensen, en toch is het steeds moeilijker om landbouwers te vinden.

26

10

12

28

04 Het schip is gebouwd, nu moet het varen

De Vlaamse Regering schreef in het regeerakkoord van 2004 dat 'de Vlaamse Rand en de faciliteitengemeenten meer aandacht verdienen'. Kreeg de regio voldoende aandacht? En waar ging die aandacht naartoe?

22 'Ik toon niet de gloriekant van België'

In de tentoonstelling *Belgium* geeft fotograaf Stephan Vanfleteren zijn subjectieve en ietwat melancholische kijk op zijn land. De zwart-witfoto's tonen de 'rafelrand van dit vaderland' en vormen een tegendraads tijdsdocument over het unicum dat België is.

23 Bedrijven stimuleren taalvaardigheid

De flexibiliteit, de talenkennis en de mobiliteit vormen de belangrijkste hindernissen in de zoektocht naar een job in de luchthavenregio. Het nieuwe initiatief *Lerend Netwerk Taalstrategie* ondersteunt de bedrijven in hun taalbeleid.

FR

06 vanassetotzaventem

24 opstap

25 huizentuinen

26 natuurlijk

29 restaurant

30 beeldverhaal

32 gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Geert Sellselach | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be/randkrant | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | **Uit** in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Vier jaar beleid voor de Vlaamse Rand

Het schip is gebouwd, nu moet het varen

Goed vijftien jaar geleden was er weinig of geen sprake van de Vlaamse Rand als een regio. Nu nog is Tervuren niet te vergelijken met Vilvoorde, Machelen niet met Beersel of Drogenbos niet met Wezembeek-Oppem. Het blijft een zeer heterogene streek met veel regionale en lokale verschillen, en – hoewel geen administratieve of politieke eenheid – is het mede dankzij die grote internationale buur Brussel en de Vlaamse politiek van de laatste jaren toch meer en meer een specifieke regio geworden.

■ TEKST GEERT SELLESLACH

De Vlaamse Regering schreef in het regeerakkoord van 2004 dat 'de Vlaamse Rand en de faciliteitengemeenten meer aandacht verdienen' en stelde meteen een coördinerende minister voor de Vlaamse Rand aan. En aandacht kreeg de regio zeker. Soms met goede en zinvolle samenlevingsinitiatieven voor de heterogene bevolking. Dikwijls met nijldige communautaire uitlatingen. Want de Rand blijft natuurlijk ook dat stukje land waar alles van België samenkomt, dat stukje *frontgebied* waarop Franstalige politieke partijen blijven azen.

De Vlaamse Regering wilde in de vorige legislatuur juist af van dat eenzijdige en stereotiepe beeld van de Rand als communautair strijdtoneel. Verantwoordelijk Vlaams minister Frank Vandenbroucke (SPA) noemde in zijn beleidsnota 'de leefbaarheid van de regio' de grootste uitdaging en hij zag dat vooral als het versterken van de sociale cohesie. Daarmee stapte hij impliciet af van het idee dat een beleid voor de Rand louter ingegeven moet zijn als een reactie op de verfransing ervan. De taal niet alleen als een cultuurstrijd dus,

maar ook als een sociale strijd. Wie de taal van de regio kent, heeft meer mogelijkheden om volwaardig deel te nemen aan de lokale samenleving. Dus moeten we zoveel mogelijk mensen de kans geven om Nederlands te leren, is de redenering. Bovendien versterk je zo ook meteen het Nederlandstalige karakter van de Rand. Twee vliegen in één klap. Zo werd de grote groep anderstalige werkzoekenden gemotiveerd om Nederlands te leren en werd met Brussel in mei 2006 een samenwerkingsakkoord afgesloten om het arbeidsmarktbeleid en de mobiliteit van werkzoekenden beter op elkaar af te stemmen. Het onderwijs kreeg 5 miljoen euro extra voor de begeleiding en ondersteuning van anderstalige kinderen.

Hoewel het niet meteen bleek uit de berichtgeving in de Franstalige en internationale media kreeg Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden Marino Keulen (Open VLD) in de discussie over de niet-benoemde burgemeesters van de faciliteitengemeenten over heel de lijn gelijk. Het arrest van de Raad van State van 19 juni 2008 bevestigde nogmaals dat de faciliteitengemeenten geen tweetalige gemeenten zijn.

Extra impuls

Nadat in 2005 duidelijk werd dat BHV niet meteen gesplitst zou worden, reageerde de Vlaamse Regering met een aanvullende regeringsverklaring waarin onder andere 500.000 euro extra werd toegewezen aan acties voor taalpromotie in de Rand. Het aanbod aan taallessen werd uitgebreid, de ondertiteling van het nieuwsoverzicht op Ring-tv werd ingevoerd. Vzw 'de Rand' concretiseerde taalacties op het terrein in de sportclubs, op de speelpleinen, presenteerde theaterproducties voor cursisten Nederlands, voerde de campagne *Oefen hier je Nederlands*, ondersteunde de website *Taalblad*, ... Ironisch: door de weigering van de Franstaligen om BHV te splitsen, gaven ze de aanzet voor een versnelde en intensievere politiek in de Vlaamse Rand.

De politieke oppositie is kritisch over het niet-splitsen van BHV, iets waarop het Vlaamse niveau niet rechtstreeks kan ingrijpen. De acties voor de vernederlandsing van het straatbeeld vindt de oppositie onvoldoende. Dat er nog steeds geen regeling is gevonden voor de inspectie in de Franstalige basisscholen van de faciliteitengemeenten zint

	3 belangrijkste verwezenlijkingen	3 belangrijkste teleurstellingen	3 grootste uitdagingen
Eddy Frans, algemeen directeur van vzw 'de Rand'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het gemeenschappelijke concept van de Vlaamse Regering en het provinciebestuur. 2. De extra omkadering voor de opvang en begeleiding van anderstalige leerlingen. 3. De focus op taalpromotie als een positief uitnodigend verhaal tot integratie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De negatieve perceptie van Franstalige politici en media tegenover taalpromotieacties. 2. De verspreide slagorde van de gemeenten uit de Vlaamse Rand in hun (re)acties om het Nederlandstalige karakter te vrijwaren. 3. De niet-splitsing van BHV. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een staatshervorming die een transparante en stabiele situatie creëert zodat beleidsinitiatieven in de Rand niet telkens in een (taal)politieke polarisering terechtkomen. 2. Meer betrekken van de talrijke buitenlanders bij de Nederlandstalige samenleving. 3. De faciliteitengemeenten meer op Vlaanderen betrekken.
Tom Troch, gedeputeerde bevoegd voor het Vlaams karakter	<ol style="list-style-type: none"> 1. De samenwerking en complementariteit tussen de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. 2. De extra investering voor de begeleiding van anderstalige leerlingen. 3. De stijging van het budget voor taalpromotie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Door het communautaire opbod is het alsnair moeilijker om positieve maatregelen voor taalstimulering ingang te doen vinden. 2. Het te weinig toepassen van de <i>Randtoets</i> waarmee maatregelen in andere beleidsdomeinen worden getoetst aan de toepasbaarheid in de Vlaamse Rand. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De splitsing van BHV zodat er meer communautaire rust komt die de overheden in staat stelt om hun taalstimuleringsbeleid op een constructieve manier verder te zetten. 2. Het ontwerpen van een meetinstrument om de resultaten van het beleid te kunnen meten. 3. Criteria vinden voor een geografische uitbreiding van de Vlaamse Rand.
Frank Vandembroucke, Vlaams minister voor de Vlaamse Rand	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meer mensen meer kansen bieden om Nederlands te leren. 2. Het aanpakken van het mobiliteitsprobleem en de samenwerking met Actiris om Brusselse werkzoekenden aan te trekken. 3. Meer eenheid in het beleid voor de Rand. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De niet-splitsing van het kiesarrondissement en het niet hervormen van het gerechtelijk arrondissement. 2. Sommige acties, zoals de promotie van het Nederlands via de handelaren, kenden niet het verhoopte succes. 3. Er moet een stabiel kader komen dat toelaat om jobcreatie aan de luchthaven te verzoenen met milieu en gezondheid. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een nieuwe economische dynamiek en ecologische leefbaarheid met elkaar verzoenen. 2. Ervoor zorgen dat mensen met een midden of een bescheiden inkomen in de Rand een woning kunnen kopen. 3. Ervoor zorgen dat alle kinderen op het einde van het basisonderwijs voldoende goed Nederlands spreken en schrijven.

de oppositie evenmin. De Vlaamse overheid investeert jaarlijks negen miljoen euro in deze scholen, maar kan er geen zeggenschap op uitoefenen. Het zogenaamde interpretatieve decreet van Kris Van Dijck (N-VA) biedt een oplossing, maar de Franstaligen hebben al tot driemaal toe een belangenconflict ingeroepen waardoor het op de lange baan is geschoven.

Werk van lange adem

Om het beleid te structureren en de verschillende beleidsniveaus die met de Vlaamse Rand bezig zijn op elkaar af te stemmen, werd onder leiding van provinciegouverneur Lodewijk De Witte op 18 april 2005 een Task Force Vlaamse Rand opgericht. Deze ambtelijke werkgroep, met betrokkenen uit de kabinetten, de Vlaamse administratie, de provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand', ziet toe op de realisatie van de doelstellingen en initiatieven uit de beleidsnota voor de Vlaamse Rand. Het eindrapport over het randbeleid dat deze Task Force in april 2009 afrondde, is overwegend positief. Er zijn een waaier aan initiatieven op vlak van werk, onderwijs, cultuur, taal-

lessen, mobiliteit, enzovoort opgestart. De uitdaging is die verder uit te bouwen, aldus de Task Force, maar dikwijls zal dat 'een werk van lange adem zijn', zullen 'de inspanningen volgehouden moeten worden om effect te hebben' of zal er 'een financiële inspanning' nodig zijn.

Je moet wat tussen de regels kunnen lezen, maar op het gebied van mobiliteit, woonbeleid en welzijn is het rapport kritisch. Er zijn heel wat stappen gezet op het vlak van mobiliteit, maar 'onvoldoende om de noden op te vangen'. In het woonbeleid zullen de verschillende initiatieven beter op elkaar afgestemd en geëvalueerd moeten worden. In de welzijnssector moet de historische achterstand ingehaald worden. Verder bestaat er volgens de Task Force 'een reële nood aan bijkomende bossen en groen' en moet opgelet worden welke kant het met het waardevolle Park van Tervuren uitgaat. De gemeenten moeten 'verder actief gestimuleerd' worden om bij te dragen aan het Vlaamse en provinciale beleid in de Vlaamse Rand. Begrijp: de gemeenten zijn te veel afwezig in het beleid, ondanks het Randplatform waarop ze ideeën en praktische

toepassingen op vlak van het Nederlandstalige karakter en het onthaal van anderstaligen en nieuwkomers uitwisselen.

Er is veel structuur gebracht in het beleid voor de Rand. Er zijn veel initiatieven opgestart en uitgewerkt. Kortom: het schip is gebouwd, nu moet het varen. Voor de volle zee zal er hier en daar nog een zeil bijgezet moeten worden.

i De Vlaamse Rand bestaat uit negentien gemeenten: Asse, Beersel, Dilbeek, Drogenbos*, Grimbergen, Hoeilaart, Kraainem*, Linkebeek*, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse, Sint-Genesius-Rode*, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel*, Wezembeek-Oppem*, Zaventem.

* zijn faciliteitengemeenten

i www.vlaamserand.be
www.docu.vlaamserand.be

GEN
niet rechtstreeks
genoeg

VLAAMS-BRABANT Het provinciebestuur van Vlaams-Brabant heeft grote vragen bij de ontwikkeling van het Gewestelijk Expres Net (GEN). Dat net zou het openbaar vervoer van en naar Brussel moeten optimaliseren. Het huidige GEN blijkt echter uit te gaan van tien verbindingen, waarvan er maar drie lijnen door de Brusselse Noord-Zuidverbinding lopen. 'Alle andere verbindingen worden afgeleid via de ringsporen. Vijf verbindingen gaan via Brussel West naar Brussel Zuid. Stations op de verbindingen met Aalst en Dendermonde naar Brussel hebben geen rechtstreekse GEN-trein naar Brussel Noord', zegt Julien Dekeyser (Open VLD), gedeputeerde voor Mobiliteit. Het provinciebestuur vreest dat voor heel wat mensen de reistijden een stuk langer zullen worden. 'Overstappen in het nieuwe Weststation of Brussel Zuid is de boodschap. Vandaag kan een reiziger in 19 minuten van Merchtem naar Brussel Noord. Met een ommetje langs Brussel Zuid kan de reistijd makkelijk tot het dubbele oplopen', aldus gouverneur Lodewijk De Witte. 'Ik betreur deze ontwikkeling. Ze doet de grote inspanningen teniet die de gewesten al hebben geleverd voor beter openbaar vervoer.' De provincie Vlaams-Brabant vraagt om nauwer betrokken te worden bij het GEN-overleg. ■ TD

Nieuwe trams in de Rand?

VLAAMSE RAND Vervoersmaatschappij De Lijn wil haar aanbod in de Vlaamse Rand fors uitbreiden. Dat blijkt uit de ambitieuze mobiliteitsvisie voor 2020 die De Lijn onlangs voorstelde. De Lijn wil de volgende jaren tientallen nieuwe en snellere bus- en tramlijnen openen en zo het aantal reizigers verdubbelen. In de Vlaamse Rand droomt De Lijn van een aantal sneltramlijnen tussen onder meer Boom-Brussel, Ninove-Dilbeek-Brussel, Aalst-Asse-Brussel en Haacht-Kampenhout-Steenokkerzeel-Luchthaven Zaventem. De vervoersmaatschappij denkt ook aan een tramlijn tussen Tervuren en Jette over Zaventem en Vilvoorde en één tussen Jette en Sint-Genesius-Rode over Zellik, Dilbeek en Beersel. Of en wanneer die ambitieuze plannen uitgevoerd zullen worden, is nog maar de vraag. De Lijn heeft daarvoor naar eigen zeggen een verdubbeling van het huidige budget van 170 miljoen euro nodig. ■ TD

Windturbines

ASSE Ecopower, de coöperatieve voor groene stroom, heeft plannen om twee windturbines te bouwen in het researchpark in Zellik, een deelgemeente van Asse. Het zou gaan om twee turbines van iets meer dan honderd meter. De dossiers voor de milieu- en bouwvergunning zijn klaar om ingediend te worden. De gemeente Asse is het idee van Ecopower niet ongenegen, maar stelt in een nota over windenergie wel een aantal voorwaarden. 'Er moet een buffer van minstens 250 meter zijn rond woonzones, natuurgebieden en bosgebieden', stelt André Van Droog-

demaand ▶

Voetbalmonument en inwoner van Groot-Bijgaarden, Paul Van Himst, wordt ereburger van **Dilbeek**. ▶ Een actiegroep in **Itterbeek** (Dilbeek) heeft 600 handtekeningen ingezameld tegen de bouw van een Colruyt-warenhuis in hun buurt. ▶ Met affiches *Minder vaart in onze straat* willen de bewoners van de Vaartstraat in **Grimbergen** een halt toeroe-

pen aan het sluipverkeer. ▶ Op Brucargo in **Zaventem** heeft De Post het nieuwe internationale sorteercentrum European Mail Center (EMC) in gebruik genomen. Er werken 400 mensen. ▶ VRT-weerman Frank Deboosere uit **Wolvertom** (Meise) heeft van de Vereniging voor Bos in Vlaanderen de Bos-ereprijs gekregen voor zijn inspannin-

gen bij de boomplantacties van Kom op tegen Kanker. ▶ Het schepencollege van **Dilbeek** verbiedt de eigenaar van het kasteel van Groot-Bijgaarden om het kasteel nog te verhuren als feestlocatie. ▶ *Merckxissimo* is de titel van een nieuw boek over wilerlegende Eddy Merckx uit Meise. ▶ De politie-inspecteurs van de zone **Vilvoorde-Machelen**

Sleutelen aan je Nederlands

BRUSSEL Het Huis van het Nederlands in Brussel lanceerde onlangs een nieuw initiatief: de Taalgarage. Naar analogie van de autogarage kan je er sleutelen aan je Nederlands. De Taalgarage geeft anderstaligen inhoudelijk en praktisch advies over zelfstudiepakketten. Het Huis van het Nederlands wil op die manier anderstaligen bereiken die geen tijd hebben om naar de les Nederlands te komen. Het richt zich ook tot mensen die Nederlands willen leren, maar niet in een klascontext of anderstaligen die een

basiskennis hebben en hun Nederlands voor een specifiek doel willen verbeteren. Voor die mensen is zelfstudie een optie. Vaak beschikken ze niet over voldoende informatie. Op basis van hun doelstellingen en motivatie gaat het Huis van het Nederlands samen met hen op zoek naar het geschikte pakket. De cursisten worden een tijdje opgevolgd en krijgen ook tips. ■ TD

i Meer informatie over de Taalgarage vind je op www.huisnederlandsbrussel.be.

Cinema in open lucht

VILVOORDE Deze zomer start het stadsbestuur van Vilvoorde met het project *Open Air Movie*. Tijdens de vakantie maanden juli en augustus zal iedere vrijdag telkens in een andere wijk van Vilvoorde een gratis film in open lucht vertoond worden. 'Het gaat om een samenwerking tussen de dienst Jeugd, Cultuur en Wijkwerking. Tijdens Open Air Movie worden na 22 uur een reeks populaire films vertoond', legt Anneliese Simoens (CD&V), schepen van Cultuur, uit. 'We willen de inwoners van Vilvoorde een gratis film aanbieden en tegelijk het sociale leven in de wijken nieuw leven in blazen. Open Air Movie is niet alleen een bioscoop in open lucht, maar ook een gelegenheid om buiten te komen en samen een hapje te eten of iets te drinken en mekaar beter te leren kennen. Als het regent, wordt de film binnen vertoond.' ■ TD

i Meer informatie en het programma van Open Air Movie in Vilvoorde vind je op www.vilvoorde.be.

enbroeck (AS.PRO), schepen van Energiebeleid. 'De hinder door het geluid en de slagschaduw moeten in kaart worden gebracht volgens de internationale aanvaarde berekeningsprogramma's. De turbines moeten een ijsdetectiesysteem hebben en de projectontwikkelaar moet een goede relatie onderhouden met de omwonenden.' Ook de industriezones Mollem en Bettegem, de PIVO-site en de aansluiting bij de industriezone Ternat en het Waarboomhof komen in aanmerking voor windturbines, maar daarvoor zijn nog geen concrete plannen. ■ TD

(VIMA) hebben les gekregen over hoe ze best communiceren met anderstalige inwoners. Volgens de taalwetgeving moet dat altijd in het Nederlands gebeuren, maar dat is in de praktijk niet zo evident. ► Na amper drie maanden heeft Vilvoorde al bijna de jaarlijks toegestane norm voor fijn stof bereikt. ► Volgens een aantal actiegroepen wil lucht-

havenuitbater Brussels Airport Company (BAC) zich onttrekken aan het verplichte milieueffectenrapport voor het bouwen van een lagekostenterminal. ► Aan het verkeersknooppunt van de E19 in Machelen wordt binnenkort gestart met de bouw van een fietsersbrug die fietsers een veilig alternatief moet bieden voor de drukke Luchthaven-

laan. ► Vzw Murga is voor Asse, Dilbeek en Halle op zoek naar vrijwilligers die willen deelnemen aan vrolijke straatfanfares. ► In het boek *Twee eeuwen Wemmel* beschrijft Marcel De Doncker hoe deze gemeente veranderd is. ► Het passagiers- en vrachtvervoer op Zaventem is in vergelijking met maart vorig jaar fors gedaald: het aantal passa-

giers met 14,7 % naar 1.260.000; het vrachtvervoer daalde met 47 %. ► De Brusselse taxigroep Taxis Verts dringt opnieuw aan op een soepelere wetgeving voor taxi's die tussen Brussel en de luchthaven rijden. ► In Nossesgem (Zaventem) is het kinderdagverblijf De Lambertijntjes in de Mercuriusstraat dan toch geopend. Kind en Gezin weigerde

De staat van het station

© KM

VLAAMSE RAND De krant Het Nieuwsblad deed een uitgebreid onderzoek naar de kwaliteit van de stations en stopplaatsen in Vlaanderen. In het *Grote Treinrapport* werd onder meer rekening gehouden met het comfort in het station of de stopplaats, de toegankelijkheid en het aanbod aan informatie voor de reizigers. In de Vlaamse Rand scoren een aantal stations erg belabberd. Zellik, Hoeilaart en De Hoek Sint-Genesius-Rode krijgen amper 1,3 op 10. Ook Nossegem, Buda, Linkebeek, Holleken, Asse, Mollem en Lot zijn gebuisd. Het station van de luchthaven van Zaventem is met een 9 op 10 de beste leerling van de klas in de Vlaamse Rand. Ook Vilvoorde (7,5 op 10) en Groot-Bijgaarden (7,3 op 10) scoren goed. ■ TD

subsidies toe te kennen omdat er volgens haar in Zaventem minder nood aan kinderopvang is dan in andere gemeenten. De vzw Sint-Lambertuskring zette door en baat het kinderdagverblijf op zelfstandige basis uit. ► Na overleg tussen de burgemeesters uit de politiezone **Asse, Merchtem**, Opwijk, **Wemmel** (AMOW), de brandweer-

zone **Asse-Londerzeel-Opwijk** (ALO) en provinciegouverneur Lodewijk De Witte blijkt dat er tussen deze diensten meer samenwerking moet komen voor de aankoop van (duur) materiaal. ► Heemkring Ascania uit **Asse** heeft de legendarische koppen van plaatselijke volksfiguren van kunstschilder Karel De Bauw in een boek gebun-

deld. ► Steeds meer leerlingen in de scholen van de Rand komen uit Brussel. In zes jaar tijd steeg in het secundair onderwijs het aantal leerlingen uit Brussel met 57 %, in het lager onderwijs met 22 %. ► Vorig jaar zijn de vastgoedprijzen in onze provincie wel nog

gestegen, maar minder dan de jaren daarvoor. ► In de top 10 van duurste gemeenten in Vlaanderen zitten er maar liefst 7 uit de Vlaamse Rand. Op 1 staat Knokke, op 6 Sint-Martens-Latem en op 9 Lennik. Alle andere plaatsen wor-

10

Tien jaar lokaal nieuws

GRIMBERGEN De regionale nieuws- en informatiewebsite www.grimbergen-leeft.be bestaat tien jaar. Grimbergen Leeft brengt sinds 1999 alle activiteiten die in Grimbergen plaatsvinden samen op één website. 'We bieden alle verenigingen uit Groot Grimbergen de kans om hun activiteiten gratis aan te kondigen op het internet', vertelt webmaster Hubert Wauters. 'Grimbergen Leeft is eigenlijk een uit de hand gelopen hobby van een aantal Grimbergenaren met een passie voor computers en al wat er reilt en zeilt in hun

Schrijversterras en kriekengaard

BEERSEL Het Herman Teirlinckhuis op de Uwenberg in Beersel heeft een grondige opknappbeurt gekregen. 'Beersel houdt al dertig jaar de herinnering aan zijn bekendste auteur levendig in het Herman Teirlinckhuis. Het huis is aan de buitenkant helemaal herschilderd, de tuin is heraangelegd en het vroegere schrijversterras met strodak en zicht op het Kasteel van Beersel is opgeknapt', zegt Frank Steens van de dienst Toerisme van Beersel. In de tuin is een boomgaard aangelegd met jonge Schaarbeekse kriekenbomen. 'Herman Teirlinck was een liefhebber van geuze en kriek. Hij dronk graag een glas in De Drie Fonteynen met bevriende schrijvers als Stijn Streuvels en Ernest Claes. Om die herinnering levendig te houden, hebben de artisanale brouwers uit de streek een aantal Schaarbeekse kriekenboompjes aangeplant aan het Herman Teirlinckhuis. Ze zullen geoogst en symbolisch mee ingebracht worden in het brouwproces van de kriek uit Beersel en de Zennevallei. Maar gezien de kleinschaligheid is het niet de bedoeling om van de

kriekengaard een rendabel project te maken. Beersel wil wel proberen om een grotere kriekengaard aan te leggen in het kader van het project rond plattelandsontwikkeling aan de Meigemheide.' ■ TD

gemeente. We hebben intussen om en bij de 4000 bezoekers per maand op onze website en daar zijn we best trots op. Om onze site nog vollediger te maken, zijn we nog op zoek naar verenigingen uit Grimbergen die hun activiteiten via Grimbergen Leeft willen bekendmaken. Ze kunnen zich eenvoudigweg aanmelden via www.grimbergen-leeft.be. ■ TD

24 mei 1977

Vijf partijen sluiten het Egmontpact

BRUSSEL Na lange onderhandelingen sluiten de meerderheidspartijen van de regering Tindemans II (CVP, PSC, BSP, PSB, VU en FDF) op 24 mei 1977 in het Egmontpaleis het Egmontpact af.

In dat pact komen de partijen overeen om autonome raden en en regeringen op te richten voor de drie gemeenschappen en de drie gewesten in ons land. In ruil voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde wordt er een regeling getroffen voor de taalverhoudingen in Brussel en de Vlaamse Rand. De Franstaligen uit een aantal Nederlandstalige gemeenten rond Brussel kunnen zich inschrijven in een Brusselse gemeente. Daardoor krijgen ze taalfaciliteiten en stemrecht in Brussel. Het pact werkt ook een hervorming van de staatsinstellingen uit (afschaffing van de provincies, de oprichting van een Arbitragehof).

Tijdens de drie weken durende onderhandelingen wordt er geschipperd met gemeenten, wijken en straten in de Vlaamse Rand die overgeheveld zouden worden

naar Brussel. De Franstalige katholieken komen op de proppen met de fameuze corridor tussen Brussel en Waterloo. Alle partijen tasten af hoe ver ze kunnen gaan. Uiteindelijk raken ze het eens. Er komen gemeenschappen en gewesten met eigen raden en regeringen, Brussel blijft beperkt tot de negentien gemeenten en in veertien gemeenten van de Vlaamse Rand krijgen Franstaligen inschrijvingsrecht. Maar al snel blijken alle partijen slechts koele minnaars van het akkoord, niemand gaat echt voluit.

Na het afsluiten van het akkoord krijgen de Vlaamse partijen de volle laag. Premier Leo Tindemans verdedigt het pact, maar zegt in zijn eerste interviews niets over het inschrijvingsrecht. Als journalist Marc Platel er in het ochtendnieuws van de radio gewag van maakt, komen de reacties los. Heel wat Vlamingen vinden het inschrijvingsrecht voor de Franstaligen in de Rand een brug te ver. Vooral Hugo Schiltz, de onderhandelaar van de VU, stak met het akkoord zijn nek uit. Hij vindt het een oplossing voor Brussel zonder dat aan de grenzen wordt geraakt, maar hij moet constateren dat een deel van zijn achter-

ban niet volgt. De Volksunie voert een interne strijd die uiteindelijk tot een splitsing leidt. De radicale strekkingen, die het Egmontpact afwijzen, richten de Vlaams Nationale Partij (VNP) en de Vlaamse Volkspartij (VVP) op, die later samen het Vlaams Blok vormen.

Hebben de Vlamingen hier een kans laten liggen? Het inschrijvingsrecht zou in zeven gemeenten van de Rand immers na twintig jaar uitdoven. De Vlaamse vrees dat de Franstaligen uit de Rand hiervan massaal gebruik zouden maken om de taalverhoudingen in Brussel te manipuleren, is echter te groot. Na een tumultueuze zitting in de Kamer van Volksvertegenwoordigers in oktober 1977 kondigt Tindemans van op de tribune het ontslag van zijn regering aan. Toch is het Egmontpact geen maat voor niets geweest. België is sindsdien een federale staat geworden met drie regio's die elk een eigen regering en parlement hebben. Het Arbitragehof is er gekomen. De splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is echter nog steeds niet geregeld.

TEKST Jaak Ockeleij ■ FOTO Belga

© KM

den ingenomen door gemeenten uit de Vlaamse Rand: op 2 **Kraainem** (346.000 euro voor een woning), op 3 **Wezembeek-Oppem** (337.000 euro), op 4 **Wemmel** (238.000 euro) en op 5 **Linkebeek** (278.000 euro), allemaal faciliteitengemeenten. Op 7 vinden we **Overijse** (266.000 euro), gevolgd door **Meise** (260.000 euro). **Sint-Genesius-Rode** (257.000 euro) sluit de top-10 af. ■ JH

Organist Kamiel D'Hooghe

'Muziek is

Kamiel D'Hooghe (80) wou landbouwer worden, zoals zijn vader. Maar het draaide helemaal anders uit. D'Hooghe werd een van de belangrijkste organisten van Europa. Hij stond aan de wieg van het Festival van Vlaanderen in Brugge, werd directeur van het conservatorium in Brussel en reisde de wereld rond om concerten te geven.

TEKST Ines Minten FOTO Filip Claessens

een woord

Landbouwer worden, dat praatte mijn moeder uit mijn hoofd', mijmert hij. 'Tja, en wat waren in die tijd de overige mogelijkheden voor een jongen uit een klein dorp? Je werd of priester of onderwijzer of je koos een praktisch beroep. Op een dag stelde de koster-organist voor dat ik hem zou opvolgen. Zo ben ik muziek beginnen studeren.'

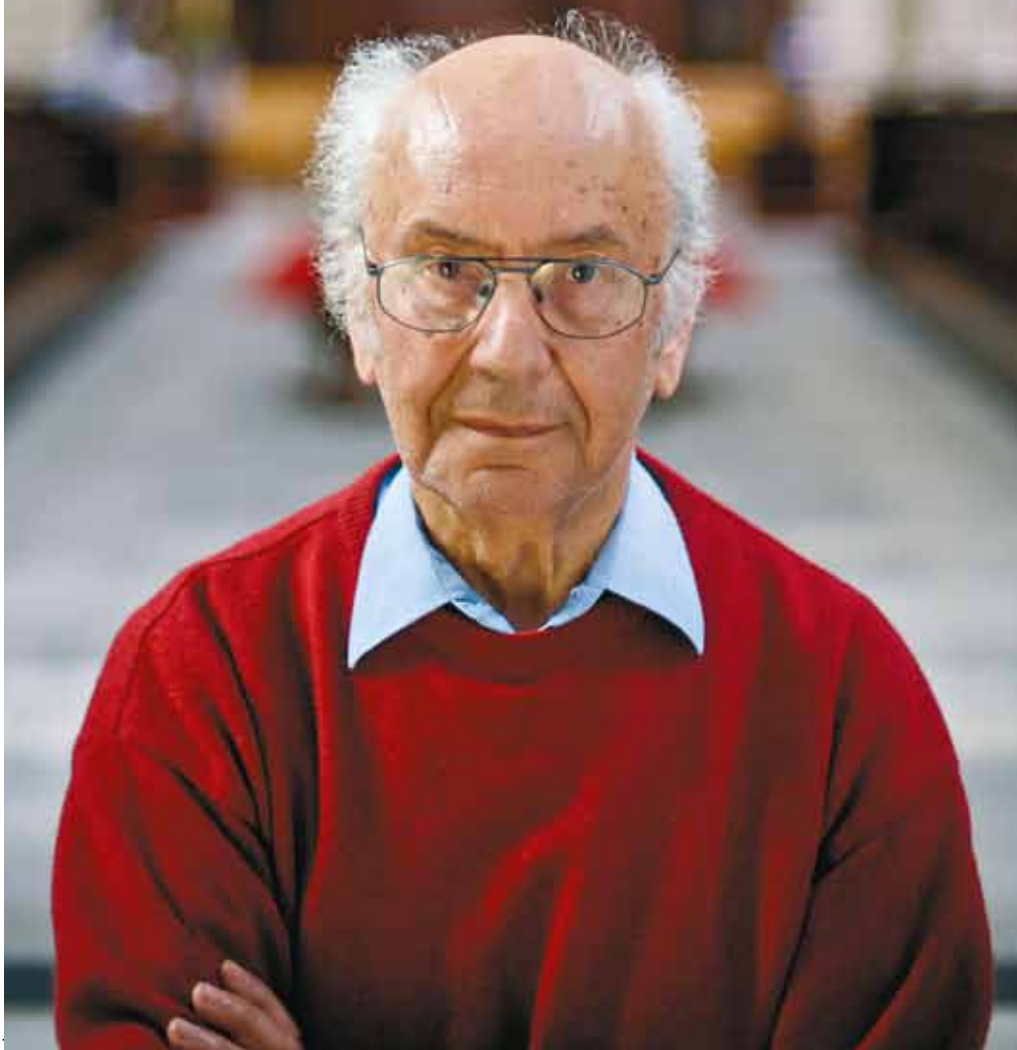
Klankenpalet

'De grote aantrekkingskracht van het orgel is de kleur- en klankdiversiteit van het instrument. Van de middeleeuwen tot vandaag hebben componisten een uitgebreid en diepgaand repertoire opgebouwd. Vergelijk het met piano: het repertoire voor dat instrument is fantastisch, maar het beslaat twee eeuwen en een beetje. Terwijl het orgelrepertoire van de vroegbarok tot vandaag werkelijk schitterend is! De hoogdagen van het orgel, waarin het instrument echt leidinggevend was in de muziekgeschiedenis, liepen van de 17e tot de eerste helft van de 18e eeuw. Bij ons heb je dan grote componisten zoals Pieter Cornet en Abraham Van de Kerckhoven, Sweelinck in Nederland en in Duitsland Buxtehude en Bach. Maar ook na die tijd zijn er heel diepzinnige componisten geweest, die tegelijk de mondaine stijl onder de knie hadden: César Franck in de 19e of Olivier Messiaen in de 20e eeuw. Allemaal grote componisten die een sterke binding hadden met het orgel, zowel binnen als buiten de liturgie.'

Festival van Vlaanderen

Vanaf het moment dat de koster hem liet kennismaken met het orgel is de passie van Kamiel D'Hooghe voor zijn instrument gegroeid. 'Ik studeerde in de koster- en normaalschool in Sint-Niklaas, nadien in het Lemmensinstituut. Daar spoorde men mij aan om er verder in te gaan. Na een selectieproef werd ik in 1952 organist in de Sint-Salvatorskathedraal in Brugge, een stad waar ik voordien nooit was geweest.'

Vanaf 1954 organiseerde Kamiel D'Hooghe er een reeks concerten met alle toenmalige orgelvirtuozen. Tien jaar later groeide dit uit tot de allereerste editie van het Festival van Vlaanderen. 'Wij twee hier', zegt hij en hij wijst naar zichzelf en zijn vrouw Agnes die tegenover hem in de sofa zit. 'Wij begonnen met een grote internationale orgelweek, een concours,

enloze, oneindig rijke taal'

een congres en veel concerten. Het was gekkenwerk. Dat doe je maar één of twee keer in je leven. In januari startten we vanaf nul en in augustus stond het festival op poten. Het werd een geweldig succes. Het jaar nadien wilden we op ons elan doorgaan. Het werd een klavecimbelweek, wat in die tijd een groot risico en een geweldig avontuur was. Ook die editie werd een succes.'

Een cafétafeltje en een asbak

Ondertussen verkende Kamiel D'Hooghe het orgellandschap in de vijf werelddelen. 'Ik heb grote concertreizen gedaan van Canada tot het zuiden van de Verenigde Staten. Ik heb ook in Afrika, Rusland, Japan en – helemaal op het einde van mijn carrière – zelfs nog in Nieuw-Zeeland gespeeld.' Telkens een nieuw orgel ontdekken, dat is het fascinerende aan al die reizen, want geen twee instrumenten zijn gelijk. 'Zelfs als er twee op elkaar lijken, staan ze toch in ruimtes met een totaal verschillende akoestiek. Je kunt je repertoire voorbereiden, maar je moet het bij aankomst toch telkens aanpassen aan het orgel in kwestie.' Je komt dus nooit ergens binnen en je begint te spelen? 'Neen, dat gaat niet', lacht Kamiel D'Hooghe. 'Wie dat doet, zal het niet lang uitzingen als organist.' Een concertreis is niet alleen een boeiende, maar ook een vermoeiende aangelegenheid. 'Je moet er elke dag staan. Je moet je voor elk concert kunnen opladen om er telkens opnieuw een evenement van te maken.'

In 1967 verhuisde Kamiel D'Hooghe naar Brussel. 'Men besliste dat het Brusselse conservatorium een Franstalige en een Nederlandstalige afdeling moest hebben, al was het maar om de Nederlandstalige studenten een Nederlandstalig diploma te kunnen bezorgen, iets wat ze sinds de taalwet van 1963 nodig hadden om in Vlaanderen les te kunnen geven.' Van die Nederlandstalige afdeling werd Kamiel D'Hooghe directeur. Het werd alweer een organisatie die hij vanaf nul moest opbouwen. 'Ik werd ontvangen aan een cafétafeltje met een verhakkelde asbak erop. Er was één tijdelijke ambtenaar die wat voorbereidend werk deed. Verder: niets. Geen lokaal, geen frank, niets. We hebben onze plaats vierkante meter per vierkante meter moeten afdwingen. Na drie jaar eisten de Franstaligen – niet wij – de volledige splitsing. Ik heb alle docenten persoonlijk aangesproken, zowel de Frans-

taligen, de Nederlandstaligen als de buitenlandse. 'Kijk,' zei ik, 'je weet dat ik niet om die splitsing heb gevraagd, maar ze is een feit. Weet dat je van harte welkom bent in het Nederlandstalige conservatorium. Ik respecteer ieders keuzevrijheid. Toen hebben de meeste befaamde docenten voor ons conservatorium gekozen, dat weliswaar kon bogen op een traditie vanaf 1826, maar dat op zich toch piepjong was.' Vanaf de jaren 70 bloeide het conservatorium volledig open. 'We hebben een aantal bijzonder goede studenten gehad', vertelt Kamiel D'Hooghe. 'In een bepaald jaar waren er maar twee West-Europese laureaten in de Koningin Elisabethwedstrijd en allebei kwamen ze van bij ons.'

Kamiel D'Hooghe bekommerde zich ook om de zorg voor historische orgels. 'In de jaren 70 stond de aandacht hiervoor op een laag pitje. Te veel orgels werden in die tijd getransformeerd, ze werden continu verbouwd en vergroot. Ik pleitte ervoor om de instrumenten als entiteiten op zich te zien en ze met zorg, toewijding en vakkennis te benaderen. Omdat het op dat vlak mis bleef gaan, hebben we in een halve colère het tijdschrift Orgelkunst opgericht.' Dat was in 1978. Kamiel D'Hooghe was voorzitter van de redactieraad, zijn vrouw werd secretaris. 'We hadden een aantal erg gezagvolle medewerkers. Gelukkig, want alleen hadden we het niet gered.'

Het belang van muziek

Kamiel D'Hooghe en Agnes Dumon wonen ondertussen meer dan veertig jaar in Grimbergen, waar hij al jaren organist is van de abdijkerk. 'Toen we hier toekwamen, speelde men in de abdijkerk op elektronische orgels – ik noem ze liever apparaten, want ze stelden niet veel voor. Dankzij de abdij en de gemeente hebben we nu twee prachtige exemplaren. Het koororgel is een volledig nieuw instrument dat geïnspireerd is op de Zuid-Nederlandse orgels van 1680, de periode waarin de kerk werd gebouwd. Het is gemaakt door de jonge orgelbouwer Joris Potvlieghe, die schitterend werk heeft geleverd. Het is geen groot instrument, maar wel heel mooi en kleurrijk.' Het orgel vormt een prima aanvulling op het grote exemplaar achteraan in de kerk. 'Dat is een imposant instrument met wel 2800 pijpen verdeeld over het pedaal en drie manualen, gemaakt door Ghislain Potvlieghe. Je zou dit orgel een Bachorgel kunnen noemen, want

het is echt gericht op de stijl van Buxtehude en Bach, de grote polyfone, barokke muziek. Het instrument zelf is nieuw, maar het staat in een historisch meubel van rond 1750, het overlijdensjaar van Bach.'

'Ik kan het belang van muziek niet genoeg onderstrepen', besluit Kamiel D'Hooghe. 'Het is ongelooflijk hoe vormend en rijk muziek is. Waar het woord ophoudt, gaat de muziek door. Als je een woord uitspreekt, heeft dat bij iedereen een andere betekenis, andere connotaties. Op muziek hoeft je geen woorden te plakken. Muziek is een woordenloze taal die veel verder gaat in indrukken, gevoelens en ervaringen. Vanaf het moment dat je die nog maar probeert te verwoorden, vereng je ze al.'

i In juni organiseert CC Strombeek elke zondag een orgelconcert in de abdijkerk. Vooraanstaande organisten uit binnen- en buitenland stellen er een programma voor. Kamiel D'Hooghe sluit op 28 juni de reeks af met een bloemlezing uit recente cd-opnamen (zie ook p. 14) www.ccstrombeek.be

DE 'Musik ist eine wortlose, unendlich reiche Sprache'

„Ich kann die Bedeutung der Musik nicht genug betonen“, sagt der Organist Kamiel D'Hooghe (80). „Es ist unglaublich, wie bildend und reich die Musik ist. Wo das Wort aufhört, geht die Musik weiter.“ Kamiel D'Hooghe wollte ursprünglich Landwirt werden, wie sein Vater. Aber es lief alles ganz anders. D'Hooghe wurde einer von den bedeutendsten Organisten Europas. Er stand an der Wiege des Festivals von Flandern in Brügge, war Direktor des Konservatoriums in Brüssel und reiste durch die ganze Welt, um Konzerte zu geben. „Die große Attraktivität der Orgel ist die Farb- und Klangverschiedenheit des Instruments.“ D'Hooghe ist noch immer Organist in der Abteikirche von Grimbergen. Er hat sich auch immer für den Erhalt und die Pflege historischer Orgeln eingesetzt. Er ist denn auch sehr froh, dass er in Grimbergen zwei Prachtexemplare bespielen darf.

Voor welk beleid kies jij?

Op zondag 7 juni kiezen we een nieuw Vlaams parlement. De inwoners van Vlaams-Brabant wijzen 20 van de 124 Vlaamse volksvertegenwoordigers aan. We duiden ook onze afgevaardigden voor het Europees Parlement aan.

TEKST Geert Sellschlag ■ FOTO Filip Claessens

Hoewel sommige burgemeesters de verkiezingen niet willen organiseren omdat BHV nog niet is gesplitst en sommige gemeenten in de brede Rand zelfs geen verkiezingsborden plaatsen zodat Franstalige partijkopstukken niet kunnen aanplakken, verloopt alles opvallend rustig. Stilte voor de storm? De uitdagingen zijn nochtans niet gering. De economische en financiële crisis, uiteraard. De tewerkstelling, zeker. Een budget in evenwicht, evident. Enkele grote infrastructuurwerken, waarschijnlijk. Onderwijs, da's wies. De ruimtelijke ordening, ongetwijfeld. Die grote staatsvorming, onvermijdelijk. Al zal dat laatste vooral afhangen van de krachtsverhoudingen aan Franstalige kant. Afwachten maar.

Standpunten*

N-VA wil dat 'de Rand opnieuw groen en Vlaams wordt' en heeft daarvoor elf concrete actiepunten, waaronder de splitsing van BHV, de profilering van het Vlaams karakter van de lokale besturen, een groene Rand, een Nederlandstalige Rand met taalvereisten in de huisvestingssector, een gezonde Rand met een MUG in Halle, een leerrijke Rand met blijvende inspanningen in het onderwijs, een mobiele Rand met een betere afstemming tussen het GEN en het Regionet Brussel-Brabant, een werkzame Rand, de afschaffing van de faciliteiten.

Het **Vlaams Belang** eist 'een assertief taalbeleid' in de Rand. Nederlands is de enige

voertaal tussen burger en overheid. De faciliteiten en het faciliteitenonderwijs moeten afgeschaft worden. Mensen uit eigen streek moeten voorrang krijgen in het woonbeleid. Het Vlaams Belang is tegen het GEN. De groene ruimte mag niet worden aangesneden en rond de luchthaven van Zaventem moeten de lasten en de lusten gelijk gespreid worden.

De **CD&V** wil een gecoördineerd en inclusief beleid om het Nederlandstalige karakter te versterken. Er moeten inspanningen gedaan worden op het vlak van onderwijs, arbeidsbemiddeling, taalonderwijs en het aanbod van welzijns- en gezondheidsvoorzieningen. Er moet een open onthaalbeleid voor anderstaligen gevoerd worden. Betaalbaar wonen, is een absolute noodzaak. De Rand moet groen blijven. Het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling (START) in de luchthavenregio moet verdergezet worden.

De **Open VLD** wil 'een assertieve houding inzake de toepassing van de bestuurstaalwetgeving gekoppeld aan een warm onthaalbeleid voor nieuwe inwoners'. De Vlaamse Regering moet investeren in een beter imago van het Nederlands bij Franstaligen. Contacten en uitwisselingen kunnen leiden tot een cultureel akkoord met de Franse Gemeenschap. De faciliteitengemeenten behoren tot Vlaanderen. BHV moet gesplitst worden. Er moet gestreefd worden om de open groene ruimten te behouden.

Bij de **SPA** staan taal, verstedelijking, mobiliteit en wonen centraal. De SPA is voorstander van de uitbreiding van de ring oost

rond Brussel, wil een GEN dat functioneert, vrije busbanen, meer trams en een enig ticket, de realisatie van fietsroutenetwerken en rekeningrijden voor vrachtwagens. De SPA is voorstander van een evenwichtige groei van Brussels Airport. Werkzoekenden moeten verder geholpen worden door een groter taalaanbod. Ook bij het onthaal en integratie van nieuwkomers ligt de nadruk op taal. Op vlak van het woonbeleid moeten de inspanningen verhoogd worden.

Groen! wil extra verzorgingsinstellingen in Halle-Vilvoorde, veilige en comfortabele fietssnelwegen tussen de Rand en Brussel, woonkernen en bedrijventra ontsluiten met kwaliteitsvol openbaar vervoer, de luchthaven ontwikkelen in harmonie met de leefomgeving (geen nachtvluchten tussen 23 uur en 7 uur, maximaal 250.000 vluchten overdag per jaar), efficiënte maatregelen tegen files op de Ring rond Brussel (geen verbreding wel een permanent verkeerscentrum), een ecologische meerwaarde-economie in Halle-Vilvoorde ontwikkelen, een hecht samenwerkingsverband tussen Vlaams-Brabant en Brussel, de groene gordel versterken, het behoud van het Nederlandstalige karakter van de Rand.

*De standpunten zijn gebaseerd op de teksten die de partijen aan het Documentatiecentrum van de Vlaamse Rand stuurden. Het artikel werd afgesloten op 11 mei.

AGENDA
JUNI
2009

UIT in

de Rand

Kamermeisje gluurt door sleutelgat

THEA
TER

Octave Mirbeau (1848-1917) bracht met *Dagboek van een kamermeisje* een omwenteling teweeg in de theaterwereld. Dat het hoofdpersonage uit de minder goede klasse kwam, was tot dan toe ongezien. Celestine vindt er trouwens ook geen doekjes om. Het is haar lot om in dienst te staan van de rijkelui. Toch wil ze zich op sociaal vlak verbeteren. Maar voor het zover is, kan ze alleen maar door het sleutelgat naar de anderen gluren. Helaas moet ze vele vernederingen ondergaan. Haar stoutmoedigheid kent geen grenzen, maar wordt zelden beloond. Pas als ze een eigen café kan uitbaten, zal ze gelukkig zijn.

Het Brussels Volkstejoëter herschreef deze Franse toneelklassieker. **Marc Bober** registreert **Gaby Geysens**, **Ani Leroy** en **Katleen Seghers**. **Marie Rondot** neemt de choreografie voor haar rekening. Omdat ze hun hart aan het Brusselse dialect hebben verpand, heet hun versie *Et koëmermaase*, waarbij we moeten opmerken dat het *accent circonflexe* door onze Franstalige vrienden niet meer wordt gebruikt. ■ LD

Et koëmermaase Brussels Volkstejoëter
ZA · 13 JUN · 20.00 EN ZO · 14 JUN · 15.00
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06
VR · 19 JUN · 20.00
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

De grens verleggen

EX
PO

De naam dekt al lang niet meer de lading, maar de Prix de la Jeune Peinture Belge is sinds 1945 een begrip in de kunstwereld. De vierkoppige jury bestaat dit jaar uit vertegenwoordigers van trendsettende cultuurinstellingen uit Bordeaux, Barcelona, Almere en Grenoble. Zij selecteerden zeven grensverleggende artiesten, die andere disciplines dan de schilderkunst beoefenen. De Antwerpenaar **Jeroen Hollander** ontwierp kaarten van onbestaande steden. **Robert Kot** fotografeerde in zwart-wit landschappen vanuit zo'n intimistisch perspectief dat het visuele dagboekimpressies lijken. De Franse kunstenaar **Caroline Pekle** is geobsedeerd door de *déplacement*. Zij haalt beelden uit hun context. Haar parcours begint in de tentoonstellingszalen en loopt door naar de Kunstberg. **Els Vermang** uit Leuven, die lid is van het Lab Collectief, gaat de multimediale toer op. Elektronica speelt een sleutelrol in haar oeuvre. **Nico Dockx** uit Ekeren dook in de archieven van het Paleis voor Schone Kunsten en distilleerde er een kritisch werk uit. Als fervente bewaarder van het culturele geheugen reisde **Lara Mennes** van Antwerpen naar Genk om er de werkmanshuisjes te fotograferen. Architect **Leon Vranken** pakt uit met een videowerk en een sculptuur, die het waarnemingsvermogen van de toeschouwer op de proef stellen. ■ LD

VAN 24 JUN (VERNISSAGE) TOT ZO 13 SEP
Prix de la Jeune Peinture Belge
Brussel, Bozar, www.bozar.be

Zomers sfeertje in Overijse

FESTI
VAL

Tijdens het laatste weekend van juni wordt het stationsplein van Overijse omgetoverd tot een festivalsite. De presentatie Tropiscala wordt dit jaar toevertrouwd aan **Lennart Segers** van Radio 2. Always Late uit Overijse bijt op zaterdag om 15 uur de spits af met stevige bluesrock, opwindende soul en verkwikkende reggae. Zangeres **Marie Catherine Luyten**, bassist **Niko Komac**, gitaristen **Stef Keyaerts**, **Bram Puttemans** en drummer **John Kinnen** waren ook de verrassendste act op de Klomprockrally.

Voor beestige indierock moet je nadien bij Animal Wonka zijn. Zanger-gitarist **Frederik Bisschop**, bassiste **Petra Steenput** en drum-

mer **Tom Mulder** hopen met hun klauwende muziek de legendarische Animals te evenaren. De extravagante Brusselse no-nonsense band De Fanfaar halen voor Tropiscala hun kitscherigste pakken uit de kleerkast. Hoewel ze altijd in hogere sferen verkeren, scoort dit trio gegarandeerd met Adieu en Tellevees. **Jaela Jesz**, die de show stal op de jongste Druivenfeesten, put ook ditmaal opzweepende nummers uit haar hitsige soulrepertoire. Bad Cirkuz uit Leuven is de uitgelezen opwarmer voor Mama's Jasje. **Axl Peleman** en de ferm uitgedoste discogroep Boogie Wonder Band zorgen ervoor dat niemand te vroeg huiswaarts keert.

Op zondag zijn er vanaf 14 uur optredens van de leerlingen van de gemeentelijke basis-

De Fanfaar

school. Radio BemBem pakt uit met een interactieve wedstrijd voor kinderen en hun ouders. Zowat alle hits uit de kinderprogramma's passeren de revue. ■ LD

ZA · 27 EN 28 JUN
Tropiscala

Overijse, Stationsplein, 0473 93 99 01, www.tropiscala.be

De werkelijkheid bezweren

EX
PO

De Vilvoordse fotograaf **Julien Coulommier** (87) bewerkt zijn foto's zo ingrijpend dat de beelden meer aanleunen bij visioenen dan bij de realiteit. Door het verwrongen perspectief en het overvloedige gebruik van grijswaarden ontstaan bevreemdende taferelen. Al in 1957 gaf hij met Marcel Broodthaers het boek *Statues de Bruxelles* uit, waarin merkwaardige foto's van 25 opvallende standbeelden in de hoofdstad op een

poëtische manier werden becommentarieerd. Dankzij de medewerking van Galerie De Ziener uit Asse wordt deze zomer de volledige reeks oorspronkelijke foto's in GC de Markten getoond. Bovendien is er ook overzicht van zijn fotografisch pionierswerk. ■ LD

VAN DONDERDAG 11 JUNI (VERNISSAGE)
TOT 11 JULI

Julien Coulommier

Brussel, GC de Markten, 02 512 34 25

NIET TE MISSEN

Gustav Leonhardt opent orgelconcerten

MU
ZIEK

Deze maand verwelkomt de Grimbergse Norbertijnerabdij enkele befaamde organisten. **Gustav Leonhardt** opent de rij op zondag 7 juni. Op zijn 81e is hij uitgegroeid tot een levende legende. Als muziekpedagoog, die onder meer aan de Harvard University doceerde, profileerde hij zich als een fervent verdediger van de authentieke historische uitvoeringspraktijk. Kort na de Tweede Wereldoorlog studeerde hij orgel en klavecimbel aan de Schola Cantorum in Basel. Hij werd vaste organist van de Nieuwe Kerk in Amsterdam. Met Harnoncourt nam hij alle kerkcantates van Bach op. Maar zijn sublieme vertolkingen van de meester imponeerden de internationale muziekwereld al veel vroeger. Het lag dus voor de hand dat hij in aanmerking kwam om de componist te belichamen in Jean-Marie Straubs biografische film *Chronik der Anna Magdalena Bach*.

Op zondag 14 juni is de Zwitserse organist **Guy Bovet** aan de beurt met werk van Bach, Mendelssohn en minder bekende Spaanse meesters. Hij krijgt het gezelschap van de jonge mezzosopraan **Lieselot de Wilde**. **Bart Naessens** en **Koen Wellens** spelen op zaterdag 20 juni een vierhandig concert. Naast Bach, Mozart en Beethoven staan er ook romantische componisten als Kühne en Engel op het programma. **Kamiel D'Hooghe** sluit de cyclus af op zondag 28 juni met werk van Zuid-Europese, Brabantse en Engelse componisten. De meeste composities heeft hij op cd uitgebracht onder de noemer Orgelweelde

in het aartshertogelijk paleis van Brussel in de 17e eeuw. Als toemaatje speelt hij een recent ontdekt werk van Bach en diens geliefde Toccata in d. ■ LD

ZO - 7, 14, 21 EN 28 JUN

Orgelconcerten

Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43
(CC Strombeek)

Kleurrijk zet alles in

MU
ZIEK

De 20e editie van het wereldmuziekfestival **Couleur Café** staat in het teken van het milieu. Tentoonstellingen, informatiestands en workshops kaarten in Solidarity Village de problemen van de luchtverontreiniging, de waterschaarste en het broeikas-effect aan. En natuurlijk is er veel muziek, waarbij je de benen niet stil kunt houden.

In de 'Goed Eten Straat' mogen de keukenpieten hun exotische hapjes enkel serveren met bioafbreekbare borden en dito bestek. Om de ecologische voetafdruk van de duizenden festivalbezoekers te verminderen, worden op het terrein honderden recycleerbare afvalbakken geplaatst. Achter de schermen wordt het vuilnis onder toezicht van een ecologische raadgever zorgvuldig gesorteerd.

En dan de muziek. In de concerttenten komen zowat alle urban world muziekstijlen aan bod. Van R&B tot hiphop en van reggae tot latin, salsa en zouk. De Kaapverdische diva **Cesaria Evora**, die vorig jaar op de valreep verstek moest laten gaan, is er dit jaar wel bij met haar aangrijpende 'saudade' liederen.

Het blinde koppel **Amadou & Mariam** uit Mali blijft op vrijdag de spits af met pakkende Afroblues. De Californische singer-songwriter **Ben Harper** brengt zijn groep Relentless 7 mee, waarmee hij onlangs zijn album *White Lies For Dark Times* opnam. Babylon Circus uit Lyon treedt in het voetspoor van Les Nègres Vertes en **Manu Chao**. Zij overgieten Franse volksmuziek met een skausje. Ook met de Algerijnse raïzanger **Khaled** wordt druk onderhandeld. Hij zou op de openingsdag voor een opwindende dansact moeten zorgen.

Op zaterdag kan er vrolijk worden verder gefeest met **Emir Kusturica & The No Smoking Orchestra** uit Sarajevo, die de voortrekkers zijn van een nieuwe primitieve muziekbeweging. **Alpha Blondy**, **Mokoomba** en **Saule & Les Pleureurs** moeten voor hen niet onderdoen. Ook **Arno** bereidt voor de tweede festivaldag een bijzonder project voor. Gewoongetrouwd is er bij zonsondergang een theatrale parade, die uitmondt op een groots vuurwerk.

Zap Mama, de rapper RZA, de komische Franse chansonnier **Bénabar**, de hiphoppers van **Neg'Marrons**, de Californische reggae-

e wereldmuziek beweging

20e COULEUR festival CAFE

BEN HARPER
BENABAR
ROHFF
RZA
CESARIA EVORA
EMIR KUSTURICA
AMADOU & MARIAM
AYO
GROUNDATION
MAGIC SYSTEM
ALPHA BLONDY

26 27 28
JUNE 2009

www.couleurcafe.be
Tour & Taxis BRUSSELS

groep **Groundation** en de Portugees-Angolese band **Terrakota**, die rumba mixt met woestijnblues, maken de keuze op zondag erg moeilijk.

Het Wanted-project promoot elke dag enkele jonge Belgische ensembles. Uit een aanbod van 214 kandidaten werden door een jury zeven groepen gekozen, waaronder een Oosters uitgedoste Bollywoodfanfare. In het Cool Art Café bouwt Daniel Daniel een audiovisuele installatie, waarin duizenden foto's van de negentien vorige edities in een bezwerend tempo voorbijflitsen. Vanaf 23.30 uur zorgen gast-dj's voor opzwepende dansmu-

ziek. Nieuw is ook de Zen Camping voor festivalgangers die wat verder af wonen en het niet zien zitten om in het holst van de nacht op een deugdelijke manier naar huis terug te keren. ■ LUDO DOSOGNE

VR • 26 JUN • 16.30-3.00
ZA • 27 JUN • 15.00-3.00
ZO • 28 JUN • 15.00-2.00

Couleur Café

Brussel, Tour & Taxis, www.couleurcafe.be

Saxofoon voor peuters

Peuters van één tot drie jaar krijgen niet alle dagen de kans om te luisteren en te kijken naar saxofoonspelers die speciaal voor hen musiceren in een inspirerend decor. Dankzij het Antwerpse Theater De Spiegel kan dat binnenkort in CC Westrand. Theater De Spiegel is een muziek- en figurentheatergezelschap met een lange geschiedenis. Fé Van Ransbeeck richtte het in 1965 op als poppentheater. Vandaag is zijn zoon Karel Van Ransbeeck artistiek leider. Met Theater De Spiegel stuurt hij aan op interessante confrontaties tussen verschillende kunstdisciplines. Daarom omringt hij zich voor elke nieuwe creatie met andere artiesten. De laatste jaren creëerde Theater De Spiegel heel wat stukken voor kinderen. Eén daarvan is *Bramborry*. Daarin maken peuters kennis met het geluid van de saxofoon. Drie saxofonisten spelen een compositie van **Adrian Lenski**, bekend als pianist van de muziekgroep DAAU. Er is heel wat interactie tussen de spelers, wier verhouding intenser wordt naarmate de muziekpartituur complexer wordt. Ondertussen manipuleren de drie ook het bijzondere decor, dat geïnspireerd is op het werk van de Tsjechische kunstenaar **Kveta Pacovská**, die met haar figuratieve naar het abstracte neigende ontwerpen voor prentenboeken en kunstobjecten wereldberoemd werd. ■ MB

ZO • 7 JUN • 15.00

Bramborry Theater De Spiegel
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Eva en sport

De ene vrouw heeft een grondige hekel aan sport, terwijl de andere er volledig in opgaat. Cartoonisten uit binnen- en buitenland konden voor het tweeverjaars internationale cartoonfestival hun creativiteit botvieren op het thema 'vrouw en sport'. Het is een organisatie van VVV Toerisme Zemst en de vzw Sportimonium, het museum over sport, in het Bloso-domein in Hofstade. Sportimonium stelt in de maanden juli en augustus de bekroonde cartoons en een selectie uit de inzendingen van minstens vijftig landen tentoon. Hiermee wil Sportimonium bezoekers aanspreken die zelden een museum binnenlopen. Wie de cartoontentoonstelling bezoekt, krijgt ook gratis toegang tot de volkssporttuin waar mensen onder begeleiding oude volkssporten kunnen herbeleven. Op die manier kunnen jong en oud kennismaken met een uniek stukje Vlaams sporterfgoed. Nagenoeg alle beroepssporten zijn trouwens uit volkssporten voortgesprongen. Sportimonium slaat met de cartoontentoonstelling doelbewust een brug tussen sport en cultuur. De tentoonstelling *Eva en sport* is te zien van 5 juli tot 27 augustus. In de maand juni loopt de fototentoonstelling *Voorbij de grens* van fotografe **Lieve Blancquaert**. Het is een beeldverslag van de uitdagende tocht die zij met tien gehandicapte mensen in Nicaragua ondernam. ■ GH

www.sportimonium.be

Surrealistische pracht

EX
PO

Het Magrittemuseum in het voormalige Altenhofhotel aan het Koningsplein in Brussel opent begin juni zijn deuren. Het moet een nieuwe toeristische trekpleister worden. Er worden meer dan een half miljoen bezoekers per jaar verwacht voor de grootste verzameling doeken, gouaches, tekeningen en documenten van deze vermaarde Belgische kunstenaar.

Het reusachtige gevelzeil, waarop een uitvergrote versie van het surrealistische schilderij *L'empire des lumières* uit 1954 te zien was, zette het gebouw al tijdens de renovatiewerken in de verf. 'Ooit hopen we alle 17 versies van dit vermaarde doek samen te brengen', bekent directeur **Michel Draguet**. 'Maar nu focussen we op onze eigen collectie. Dankzij een verfijnde belichtingstechniek zullen ook de kleinste details zoals zachtjes gepenseelde sterren zichtbaar worden.'

Het chronologisch opgebouwde parcours begint niet op het gelijkvloers maar op de

hoogste verdieping. Daar wordt de aandacht toegespitst op Magrittes publicitaire werk en op de talrijke door hem geïllustreerde muziekpartituren. Zijn relatie met de reclamerwereld was ambigu. Vaak deed hij het alleen uit financiële noodzaak. Opmerkelijk is zijn oudste afficheontwerp uit 1918: *Pour devenir un fort soldat je bois le pot au feu Derbaix*. In

MuHKA op visite

EX
PO

Terwijl het Museum voor Hedendaagse Kunst in Antwerpen (MuHKA) deze zomer de deuren sluit voor een grondige opknappbeurt worden topstukken en minder bekende werken uit de collectie in andere musea en culturele instellingen getoond. Enkele centra uit de Rand doen mee aan deze uitwisseling.

'Alle deelnemende centra krijgen van ons een uitgebreide omkadering', zegt directeur **Bart De Baere**. 'Door de werken te laten reizen, leren mensen die nog nooit ons museum hebben bezocht enkele tendensen in de kunst kennen.' Het hert in polyester van **Paul Casaer** is overgebracht naar GC de Bosuil in Jezus Eik. Hoewel de sculptuur geenszins doet denken aan Bambi uit de film is het toch een imponerend fetisjbeeld dat de kracht van het immer opgejaagde dier onderstreept. (tot 10/9)

GC de Lijsterbes in Kraainem pakt uit met *Arbeiten* van de Zwitserse videast **Roman Signer**. Hij groeide op aan het water in de bergen zodat zijn hele oeuvre een hommage is aan de natuur. (6/9) Voor *Boys and Girls* inspireerde **Job Koelewijn** zich op de Barbie-rage met zijn talloze afgeleide modeproducten. (CC Den Blank Overijse tot 10/9)

VISITE

CULTUURCENTRA
ONTVANGEN
MuHKA-COLLECTIE

Een greep uit het Kwartslagaanbod voor deze maand

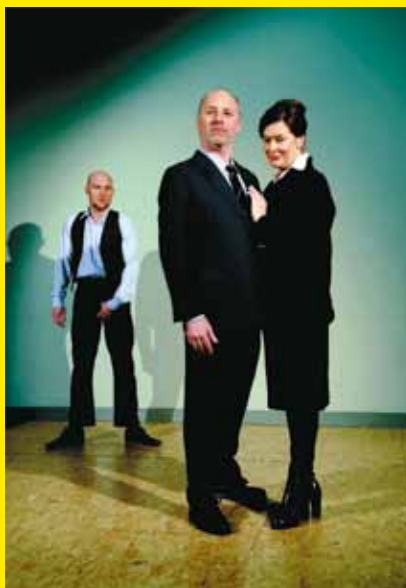
Angst veroorzaakt ellende

THEATER

Een koor van brandweerlieden waarschuwt Biedermann voor de werkloze kelner en de ex-worstelaar die bij hem logeren. Er dwalen immers pyromanen door de stad die er genoeg in vinden om op zoveel mogelijk plaatsen vuurtje te stoken. Hoewel de twee arme sloebers er allesbe-

halve betrouwbaar uitzien, durft de bange ondernemer hen niets te weigeren. Als compensatie voor zijn slecht gedrag tegenover een vroegere medewerker, die zelfmoord pleegde, sluit hij zelfs vriendschap met de brandstichters. Hij mist de moed om het gevaar, waaraan hij zich blootstelt, onder ogen te zien. Telkens het elders brandt, slaakt hij een zucht van opluchting omdat hij zelf gespaard blijft. Maar uiteindelijk gaat ook zijn woning in de vlammen op.

Max Frisch (1911-1991) hekelt in *Biedermann und die Brandstifter* het opportunisme en de lafheid van zijn medeburgers, die hun ogen sluiten voor nijpende maatschappelijke problemen. Ook wanneer er dringend ingegrepen moet worden, kijken ze liever de andere kant uit, waardoor hun toestand alleen maar hachelijker wordt. Voor dit *leerstuk zonder leer* – zoals de Zwitserse auteur met een knipoog naar Bertolt Brecht dit macabere drama noemde – doet KVS-regisseur **Ruud Gielens** naast de zes acteurs ook een beroep op een vurig zangkwartet. ■ LD

VAN 6 TOT 19 JUN
Biedermann en de brandstichters

van Max Frisch
Brussel, KVS Bol, 02 210 11 12

het begin van de jaren twintig ontwierp hij decoratieve siermotieven voor een fabriek van behangpapier uit Haren. Nadien werd hij door het modehuis Norine en het Maison Samuel overstelpt met opdrachten.

Op de tweede verdieping wordt zijn relatie met de andere surrealisten belicht. Hoewel hij pas in 1945 lid werd van de communistische partij sympathiseerde hij er al mee tijdens het interbellum. Uit deze periode stamt ook een affiche waarop Degrelle in de spiegel niet zichzelf maar de Duitse führer aanschouwt. Zowat de hele voorraad werd door de bezetter vernietigd, maar het Magrittemuseum heeft er nog een exemplaar van.

Dankzij het legaat van zijn echtgenote Georgette Berger kunnen een hele reeks meesterwerken worden getoond. Abstracte werken uit de Epoque noire zoals *De demon van de perversiteit* en *De man van de wijde zee* verschillen duidelijk van de doeken die hij op het einde van zijn leven schilderde. Dat Magritte moeiteloos horror met humor kon verzoenen, blijkt uit *Het domein van Arnheim*. Duidelijk beïnvloed door Edgar Allan Poe penseelde hij een arend, die getransformeerd in een bergketen niet meer bij de vogeleieren kan die hij wil uitbroeden. Het was het meest geliefde doek van zijn echtgenote, waarvan iedereen nu kan mee genieten. ■ LUDO DOSOGNE

Magrittemuseum

Brussel, Koningsplein 1, 02 508 33 33,
www.musee-magritte-museum.be

Met de Kwartslagpas (28 euro) kun je vier voorstellingen kiezen uit het ruime aanbod van de Beursschouwburg, De Markten, Kaaitheater, KVS, CC de Meent, CC Den Blank, CC Strombeek en CC Westrand, waarvan twee in Brussel en twee in de Rand. www.kwartslag.be

NIET TE MISSEN

Countrysfeer met The Outlaws

MUZIEK

Wanneer ze hun cowboyhoed hebben afgestoft en hun gemetalliseerde laarzen hebben opgeblonken, mogen The Outlaws niet vergeten ook hun spijkerbroek en floddervest uit de kleerkast te halen opdat ze in de country club als volwaardige macho's naar elkaar en het geïmponeerde publiek zouden kunnen lonken. Jaarlijks huren ze tijdens het derde weekend van juni CC de Meent af om er te 'linedansen', te 'strollen' en te rocken op hun muzikale helden. Alseberg beschikt helaas over geen prairie. Een muziektempel als de Gran Ole Opry in Nashville Tennessee is er al evenmin. Maar de bezwerende ritmes van Hank Williams en Johnny Cash of het zwoele stemgeluid van Dolly Parton en Judy Lynn compenseren dit gemis. Stoere gezelschapsspelen zoals na-

gelkloppen en lassowerpen en een keur aan pepdrankjes verhogen het 'We can everything' gevoel. ■ LD

20 EN 21 JUN · 16.00
Countryfestival

Alseberg, CC de Meent, 0473 36 45 83

Van Fluxus-kunstenaar **Ben** uit Nice hangen in GC de Zandloper in Wemmel enkele doordenkers, die hij in zijn kinderlijk schrift op paneeltjes achterliet. *C'est le courage, qui compte, Kunst is onbetrouwbaar* en *Er is geen taal zonder volk* zijn in de loop der jaren vanzelfsprekende statements geworden. (8/6 tot 4/9) De werken van **Vaast Colson** in GC de Kam in Wezembeek-Oppem herinneren aan zijn artistieke interventies. (17/8 tot 9/9) Het CC Strombeek in Grimbergen focust op de Dusseldorfer cultfotograaf **Thomas Ruff**. (3-10/7 en 18/8-6/9) Van de extravagante videaste **Pipilotti Rist** is in De Oude Post in Halle een schilderachtige videoclip te zien met muziek van Chris Isaak. (3/7 tot 16/8)

■ LUDO DOSOGNE

NIET TE MISSEN

Willy Vandersteen spookt in stadhuis

EX
PO

In september 1948 publiceerde het weekblad *Kuifje* en zijn Franstalige tegenhanger de eerste afleveringen van *Het Spaanse Spook*. Zestig jaar later hangen de voorbereidende schetsen en de uiteindelijke tekeningen van **Willy Vandersteen** ter gelegenheid van het *Jaar van de Strip* in het Brusselse stadhuis. Onder druk van **Hergé** en uitgever **Raymond Leblanc** was de tekenaar overgeschakeld op de klare lijn. Bovendien had hij tante Sidonie en Jerom met vakantie gestuurd, want zijn opdrachtgever hield niet van deze karikaturale figuren, die nochtans erg populair waren bij de Vlaamse jeugd. Maar omdat hij ook de Franse markt met Bob et Bobette wilde veroveren, deed de ex-Antwerpenaar die toegevingen. Ook Wiske ondergaat een grondige facelift. Haar vlechten worden vervangen door krullen. Met Suske en Lambik brengt ze een bezoek aan het museum, waar het aan Bruegels *Boerenbruiloft*'s nachts spookt. Door toedoen van de witte schim komen ze in de Spaanse tijd terecht. In het stadhuis luisteren ze een bijeenkomst van Alva's krijgsraad af. Andere toplocaties in het verhaal zijn het Kasteel van Gaasbeek en de Luizenmolen in Anderlecht. In dezelfde stijl tekende Vandersteen ook *De schat van Beersel* en *De bronzen sleutel*. Deze verhalen zouden later samen *De blauwe reeks* vormen omdat ze niet in een rode, maar in een blauwe kaft gebundeld werden. ■ LD

BRUSSELS 2009
BD COMICS STRIP

VAN 24 JUN TOT 27 SEP
Het Brussels epos
van Willy Vandersteen

Brussel, stadhuis,
www.brusselscomics.com

EX
PO

Veelzijdige kijk op Belgisch stripverhaal

Hergé, Edgar Pierre Jacobs, Willy Vandersteen en Franquin waren in de stripwereld trendsetters met een internationale uitstraling. Maar hoe invloedrijk is de huidige generatie? In de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten krijgen twintig hedendaagse stripauteurs uit de twee taalgemeenschappen een eigen tentoonstelling.

Naast een representatieve selectie van hun tekenplaten presenteren ze ook elk vijf werkjes van binnen- en buitenlandse voorgangers die ze bewonderen of die hen hebben geïnspireerd. In aparte etalagekasten laten ze de bezoeker bovendien kennismaken met hun meest gekoesterde hebbedingetjes. Als toemaatje is er het historische luik *De triomf van het kruis*, dat opent met de beroemde Don Bosco-strip van **Joseph Gillain** (Jijé) en de allereerste Jommekesstrook van **Jef Nijs** op de kinderpagina van *Kerk en Leven*. Tussen 1943 en 1960 verschenen meer dan honderd albums met een christelijke inslag. De missieeringsdrang valt het sterkst op bij de Goede Pers, die via het katholieke scholennetwerk in hoge oplagen tijdschriften verspreidde met stichtelijke beeldverhalen.

'Behoudsgezinde moraalridders drukten hun stempel op de pioniersperiode', getuigt **Jean-Marie Derscheid**. 'En dit niet enkel in de bladen van de kerk of de jeugdbeweging. Ook neutrale tijdschriften als *Robbedoes* en *Kuifje* wilden niemand voor het hoofd stoten en hielden rekening met de commentaren en aanwijzingen van de

opvoeders.' Toch wonnen gaandeweg libertijnse en humoristische stripauteurs meer veld. Niet enkel inhoudelijk, maar ook op vormelijk vlak verkenden ze nieuwe horizonten. Voorzichtig gewaagden sociologen van een Belgische school, die de klare lijn hoog in het vaandel voerde. **Philippe Geluck** was al acteur en clown, toen hij *de kat* lanceerde. Getekend met een draadvormige streep, benadert zijn dierlijk personage elk probleem op een rationeel-logische manier. **Michel Ledent** (Midam) ontdekte dat humor op ritme berust. Zijn *Kid Paddle* is ondertussen even populair als de *Peanuts*. **François Schuiten** en **Benoît Peeters** raakten in de ban van Moebius en ontwierpen hun *Duistere Steden*.

Op de muurschilderingen van **Joost Swarte** en **Ever Meulen**, die door de tentoonstellingscommissaris 'picturale patchworks' worden genoemd, krielt het van tijdloze strippersonages. De bezoeker mag zelf raden wie hun geestelijke vaders zijn.

Stripfreaks kunnen hun hartje ophalen bij de absurdistische gags van **Herr Seele** en **Kamagurka**. **Mark Van Oppen** (Marvano) vertegenwoordigt zowel het science fictiongenre als het historische stripverhaal. **Johan de Moor** krijgt een Belgicistische identiteit aangemeten omdat hij in het voetspoor treedt van zijn vader en van de internationaal bewierookte Hergé. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 28 JUN · DI-ZO · 10.00-17.00
Het Belgisch stripverhaal:
een kruisbestuiving

Brussel, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten,
www.brusselscomics.com

PO DIUM

THEATER

ZA · 13 JUN · 20.00
Et Koêmermaase

Brussels Volkthejoeter
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR · 19 JUN · 20.30
Et Koêmermaase

Brussels Volkthejoeter
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

KIDS

ZO · 7 JUN · 15.00
Bramborry

Theater De Spiegel
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

HUMOR

WO · 10 JUN · 20.30
Het uur van de prutser

Wim Helsen
Asse, CC Asse, 02 456 01 60

ZA · 13 JUN · 20.30
Het uur van de prutser

Wim Helsen
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

MU ZIEK

ZO · 7 JUN · 11.00
Aperitiefconcert

Trio Triatu
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR · 12 JUN · 20.00
Tom Waits until spring
Ronny Verbiest, Antje De Boeck
en Jef Neve
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 20 JUN · 20.00
Kamklub met bbq
Kamklub i.s.m. GC de Kam
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

ZA · 20 JUN · 14.00
ZO · 21 JUN · 12.00
Spaanse feesten
Zaventem,
park Feldheim

27 EN 28 JUN · 14.00
Beerselse kasteelfeesten
Beersel, Kasteel, 02 356 16 26

27 EN 28 JUN · 15.00
Tropiscala
met optredens van Always Late,
Animal Wonka, De Fanfaar, Jaela
Jesz, Bad Cirkuz, Mama's Jasje, Axl
Peleman, Boogie Wonderband en de
Radio Bembem Kindershow
Overijse, Stationsplein,
www.tropiscala.be
MET STEUN VAN DE VLAAMSE
OVERHEID

ZO · 28 JUN · 15.00
**Optreden zangkoor
Serenata**
Drogenbos,
gemeentelijke feestzaal, myriam.
claessens@drogenbos.be

JAZZ

ZO · 7 JUN · 11.00
**Jazzgeschiedenis met
Bubbels**
Asse, 't Smiske, www.tsmiske.be

KLASSIEK

ZA · 6 JUN · 20.30
Opera en Belcanto
Tervuren, Pachthof Stroykens,
02 769 20 92

ZO · 7 JUN · 15.00
**Orgelconcert Gustav
Leonhardt (NL)**
Grimbergen, Abdijkerk,
02 263 03 43

ZO · 14 JUN · 15.00
**Orgelconcert
Guy Bovet (CH)**
Grimbergen, Abdijkerk,
02 263 03 43

ZA · 20 JUN · 20.15
**Dubbelconcert Bart
Naessens en Koen Wellens**
Grimbergen, Abdijkerk,
02 263 03 43

ZO · 21 JUN
Dag van de Beiaard
Grimbergen, Abdijkerk, 02 267 41 56

ZO · 21 JUN · 11.00
Mensa Musica
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 28 JUN · 15.00
**Orgelconcert Kamiel
D'Hooghe**
Grimbergen, Abdijkerk, 02 263 03 43

FI LM

WO · 3 JUN · 20.30
SM rechter
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 7 JUN · 20.00
Leonera
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 9 JUN · 20.30
Cheri
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 14 JUN · 20.00
SM rechter
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 16 JUN · 20.30
Unspoken
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 28 JUN · 20.00
Cheri
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

EX PO

VAN 3 T.E.M. 22 JUN
**Fotografiecircuit:
People R People**
Jaro Ziak
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VAN 5 TOT 28 JUN
Maleizen verbeeldt!
Maleizen, wijkontmoetingscentrum
De Rank

VAN 8 JUN TOT 5 JUL
VISITE: Ben Vautier
i.s.m. MuHKA en Locus
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Wim Helsen (10 en 13/6)

Trio Triatu (7/6)

Ronny Verbiest, Antje De Boeck en Jef Neve (12/6)

TOT 14 JUN · 14.00-18.00

Kunstkring Meise

Meise, Cultuurhuis,
02 268 61 74

VAN 19 JUN TOT 3 JUL Eindejaarstentoonstelling BKO

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VAN 30 MEI T.E.M. 14 JUN Kunstkring Meise

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

13, 14, 20 EN 21 JUN · 14.00-20.00 Frank De Clercq

Dilbeek, galerie MixArt,
www.mixart.be

T.E.M. 30 AUG Omo. Herders & Design

Tervuren, Koninklijk Museum voor
Midden-Afrika, 02 769 52 11

T.E.M. 1 SEP Atelier de la Dolce Vita

Tom Vermeir
Kraainem, Foyer van GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

TOT 27 SEP Jan Cobbaert 100

Tervuren, Hof van Melijn,
02 769 20 13
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

T.E.M. 31 DEC De groene kant van Darwin – Darwinjaar in de Nationale Plantentuin in Meise

Meise, Nationale Plantentuin van
België, 02 260 09 20

T.E.M. 3 JAN Persona. Rituele maskers en hedendaagse kunst

Tervuren, Koninklijk Museum voor
Midden-Afrika, 02 769 52 11

TOT 31 DEC

Keizerin Charlotte, een tiental jaren inwoonster van Tervuren

Tervuren, Hof van Melijn,
02 769 20 13

T.E.M. 30 SEP De smid. Baas van ijzer en vuur

Grimbergen, Museum voor de Oudere
Technieken, www.mot.be

T.E.M. 18 OKT Graines de mémoire

Meise, Nationale Plantentuin van
België, 02 260 09 20

VAN 12 T.E.M. 14 JUN Zomerhappening voor Kids

Meise, Nationale Plantentuin van
België, 02 260 09 20

12 T.E.M. 21 JUN Tentoonstelling jeugd- en volwassenenateliers kunstacademie Sint-Pieters- Leeuw

Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma,
02 371 63 07

VOR MING

WO · 3 JUN · 20.00 Leven in een nieuw samengesteld gezin

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
www.archeduc.be

WO · 3 JUN · 14.00-17.00 Bezoek aan de nationale luchthaven: een mix van levensbeschouwingen

Zaventem, Luchthaven Brussel
Nationaal, www.prettiggeleerd.be

ZA · 6 JUN · 13.00

Nek- en schoudermassage

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 19 JUN · 20.00 In het spoor van Linvingstone: foto- en videoreportage

Oud Leiding Chiro Oppem
i.s.m. Natuurpunt
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

19 EN 26 JUN · 9.30 -12.30 Initiatie mindfulness

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO · 24 JUN · 19.30 KAV-kookdemonstratie Prettig patatjes

Drogenbos, Regenboog, 02 333 05 70

ZO · 28 JUN · 14.30 Filocafé

Vilvoorde, Bo Bar, www.archeduc.be

OP STAP

ZO · 7 JUN · 14.00 Natuurwandeling Wolfspuiten

Natuurpunt Dilbeek
Dilbeek, CC Westrand,
natuurpunt-dilbeek.be

ZO · 7 JUN Boesdaalwandeling

Zenne & Zoniën, Natuurpunt Rode en
Natuurguiden ZW Brabant
Sint-Genesius-Rode, GC de
Boesdaalhoeve,
02 356 24 78

ZO · 7 JUN · 13.45

De Amelgem- Oppemwandeling in Meise

Strombeek-Bever, Kerkplein,
02 270 89 17

ZO · 7 JUN · 13.00 Toeren tussen torens in Tervuren

Tervuren, Markt 7, 02 769 20 81

ZO · 14 JUN · 14.00 Zoniënwoud, meer dan alleen bos

Hoeilaart, parking Bosmuseum Jan
van Ruusbroec, www.ngz.be

DI · 16 JUN · 8.00-16.00 Bosuilwandeling

Wandelclub De IJsetrappers Overijse
Overijse, Wijnkelders Sonien,
02 687 42 94

VR · 19 JUN · 21.00 Avond- vuurvliegjeswandeling

Natuurpunt Rode,
Natuurguiden ZW Brabant
Groenendaal, Ganzepootvijver in het
Zoniënwoud,
02 377 52 10

ZA · 20 JUN · 21.00 Avond- vroedmeesterpadwandeling

Natuurpunt Rode en de Natuurguiden
ZW Brabant
Sint-Genesius-Rode, parking van het
Kerkhof,
02 305 75 02

ZA · 20 JUN · 20.30 Sint-Jansavondwandeling in Tervuren

Tervuren, Hof van Tertrinië,
02 769 20 81

ZA · 20 JUN · 10.00 Wandelen in het multiculturele Vilvoorde

Vilvoorde, station, www.archeduc.be

Beerselse kasteelfeesten (27 en 28/6)

Unspoken (16/6)

Expo Jan Cobbaert 100

Expo Persona
Rituele maskers en hedendaagse kunst

VA RIA

DI · 2 JUN · 18.00-19.45

Bloedinzameling Rode Kruis

Brussegem, zaal De Herleving,
0473 8770 11

VAN 6 TOT 14 JUN

Bioweek

Boeren, bedrijven en winkels nodigen jong en oud uit om te genieten van de natuurlijke smaak en de authentieke geuren en kleuren van de biologische landbouw

Verschillende locaties in Vlaanderen, ook in de Rand
www.bioweek.be

ZA 6 JUN 21.00

Kettingbal

Asse, 't Smiske,
www.tsmiske.be

ZA · 6 JUN · 14.00-16.00

Kijk! Ik fiets!

Sportregio Vlaams-Brabantse Ardennen

Wezembeek-Oppem,
Speelplaats Heilig-Hartcollege,
02 731 43 31
(GC de Kam)

ZO · 7 JUN · 14.00-17.00

Tweedehands speelgoedbeurs

Zaventem,
parking atheneum

DI · 9 JUN · 18.00-19.45

Bloedinzameling Rode Kruis

Wemmel,
gemeenteschool,
0473 8770 11

VAN 12 T.E.M. 14 JUN

Zomerhappening Nationale Plantentuin Meise

Tuinontwerpers en plantdeskundigen geven praktische tips en zinvolle adviezen.

Meise,
Nationale Plantentuin van België,
014 28 60 80

ZA · 13 JUN · 20.00

Sopranos-muziekquiz

Dilbeek, t Verloren Hofke,
0478 30 28 98

17 EN 21 JUN · 14.00

Kijk! Ik fiets!

Sint-Genesius-Rode,
Kaatsterrein Den Hoek,
02 381 21 25

ZA · 20 JUN · 10.00

Kijk! Ik fiets!

Doel: zonder steunwiel
leren fietsen
Kraainem,
gemeentelijke basisschool,
02 721 28 06 (GC de Lijsterbes)

VAN 22 TOT 25 JUN

Rozendagen van Coloma

met o.m. tentoonstellingen,
concerten, straattheater en
kinderanimatie

Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma,
02 371 22 62

VAN 26 JUN T.E.M. 30 JUN

28e tweedehandsboeken- en platenbeurs

Grimbergen,
CC Strombeek

27 EN 28 JUN

Nachtegaalfeesten

met een volksbal (Willy Somers, Yves Seghers, Kevin Kenzo en Hanny D),
barbecue en kindernamiddag
Itterbeek, wei aan de Herdebeekstraat,
www.nachtegaalfeest.be

27, 28 EN 29 JUN

Volksfeesten Moorsel

met o.a. fuif, optredens,
kinderanimatie en wandeltocht
www.volksfeesten-moorsel.be

ZA · 27 JUN · 14.00-17.00

Kinderfeest n.a.v. 10 jaar Kinderdagverblijf Martijntje

Met steun van de provincie
Vlaams Brabant en de
gemeente Zaventem
Zaventem,
KDV Martijntje,
02 721 45 50

ZO · 28 JUN · 9.00

Open tuinen

Asse, locatie nog te bepalen,
02 452 46 00

ZO · 28 JUN · 10.00-20.00

Parkfeesten Sterrebeek

met optredens en randanimatie
Sterrebeek,
Domein van mevr. De Selliers de
Moranville,
www.parkfeesten.info
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

T.E.M. 31 AUG

Fotowedstrijd Hoogstamboomgaarden

Regionaal Landschap
Groene Corridor vzw
Grimbergen,
Charleroyhoeve,
www.rlgc.be

ZA · 30 MEI · 14.00-16.00

Kijk! Ik Fiets!

Doel: zonder steunwiel
leren fietsen!
Wemmel,
gemeentelijke sporthal,
02 460 73 24
(GC de Zandloper)

www. uitinderand .be

Heuglijk nieuws: na de nieuwe katern *UIT in de Rand* in RandKrant, is nu ook de online agenda www.uitinderand.be klaar! Deze gloednieuwe website bundelt de vrijetijdsactiviteiten in Asse, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Grimbergen, Hoeilaart, Kraainem, Linkebeek, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppem en Zaventem. Je vindt er niet alleen informatie over film, theater, dans, muziek en tentoonstellingen, maar ook over cursussen en workshops, sport, lezingen, markten en wandelingen. Via een handige zoekmachine kun je gericht zoeken op rubriek, locatie, datum of zoekterm. Neem dus snel zelf een kijkje!

De info voor www.uitinderand.be komt uit de UITdatabank van CultuurNet. Zelf een activiteit invoeren in de UITdatabank, kan via www.uitdatabank.be.

Parkfeesten Sterrebeek (28/6)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de UITdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 1 juli tot en met 31 augustus bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 juni a.s. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de UITdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in! UITdatabank.be

Fototentoonstelling *Belgium* van Stephan Vanfleteren

‘Ik toon niet de gloriekant van België’

In de tentoonstelling *Belgium* geeft fotograaf Stephan Vanfleteren zijn eigen subjectieve en zelfs ietwat melancholische kijk op zijn land. Verwacht geen vrolijke kleurenfoto's die de schatten van België in de verf zetten. De zwart-witfoto's van Vanfleteren vormen een tegendraads tijdsdocument over het unicum dat België is.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Joost Vanden Broek

De foto's tonen de 'rafelrand van dit vaderland' en gunnen de toeschouwer hier en daar een blik achter de gordijnen van wat meestal schroomvallig verborgen blijft. Stephan Vanfleteren is blij dat de Brusselse Botanique *Belgium* heeft uitgenodigd. 'Ik heb de tentoonstelling en het bijbehorende boek twee jaar geleden voor het Fotomuseum in Antwerpen gemaakt. Maar vanaf het begin was het mijn drijfveer om ze ook buiten Vlaanderen te tonen. Het is tenslotte een expositie over heel België. Als ze zich tot Vlaanderen zou beperken, benadrukte dat weer eens de taalgrens als barrière. Ik hoop dus dat ze later ook nog eens een plek vindt ergens diep in Wallonië.'

Een lijn

Vlak na zijn legerdienst, als pas afgestudeerd fotograaf, begon Stephan Vanfleteren te freelancen voor de krant *De Morgen*. 'Pas toen ik tien jaar aan de slag was en terugblikte op wat ik in die tijd bij elkaar had gefotografeerd, begon ik de lijn erin te zien', vertelt hij. Op een dag stelde hij zijn beelden voor aan een project in Zwitserland. Ook daar viel zijn eigenzinnige kijk op België op. 'Vanaf dat moment ben ik bewuster foto's beginnen te maken over ons land. Ik bekeek wat nog ontbrak en

probeerde het plaatje compleet te maken.' Toen het Antwerpse FoMu de fotograaf uitnodigde voor een solotentoonstelling was het onderwerp dan ook snel gekozen. 'Ik heb geprobeerd om de balans zo goed mogelijk in evenwicht te brengen en ook Wallonië voldoende aan bod te laten komen.'

Een België dat verdwijnt

'Je kunt de beelden uit *Belgium* als bizar bestempelen, maar voor mij zijn ze dat niet. Ik toon gewoon niet altijd de meest glorieuze plaatjes. Zo zit er veel armoede in de tentoonstelling: de klassieke OCMW-armoede, generatiearmoede, het drankprobleem, de hele grootstadproblematiek ... Op zulke onderwerpen heb ik meer nadruk gelegd dan op het dagelijkse leven in de villawijken in Meise of Brasschaat. Ik voel ook goed aan dat ik een België portretteerde dat stilaan aan het verdwijnen is. Alles raakt in een stroomversnelling: er komen overal fietspaden, rotondes en nieuwe wijken; oude wijken worden opgekuist. Ik legde een stuk België vast dat wij allemaal nog duidelijk herkennen, maar dat er voor onze kinderen niet meer zal zijn.' Vanfleteren bladert door het boek en geeft nu en dan uitleg bij een foto. 'Dit vind ik een typisch Vlaams beeld', zegt hij. We kijken naar een foto uit het plaatsje Madonna bij Langemark

in West-Vlaanderen. Hij toont een rotonde, een levensgroot Mariabeeld en een huis met neergelaten rolluiken. 'Wij hebben hier thuis nu ook rolluiken', lacht hij en hij wijst naar het raam waar het rolluik naar beneden is. 'Dat is toch een puur Vlaamse erfenis?' Door de komst van de rotonde in Madonna moest het beeld drie meter verplaatst worden, iets waar de buurt fel tegen protesteerde. 'Het was immers een traditie om biechtbrieven en dergelijke onder het beeld te schuiven en de bevolking vreesde dat er een vloek over het dorp zou komen als Maria zou verhuizen. Er zijn dan effectief enkele dingen gebeurd, zoals een pastoor die plots stierf. Een bijna *Twin Peaks*-achtig verhaal, maar dan op zijn Vlaams.'

Belgium toont een fascinerend portret van het België net onder de oppervlakte en combineert daarvoor de meest uiteenlopende foto's, van pure reportagebeelden over mistige en bijna surrealistische landschappen tot portretten die een heel levensverhaal vertellen.

i De fototentoonstelling *Belgium* staat van 4 juni tot 16 augustus in de Botanique in Brussel.
www.botanique.be
www.stephanvanfleteren.com

Bedrijven stimuleren taalvaardigheid

Ondanks de economische crisis, die het aantal werklozen ook in Halle-Vilvoorde fors doet stijgen – 8,7 procent meer in februari 2009 dan vorig jaar –, blijft het aantal niet-ingevulde vacatures hoog. Op de *Jobday* in Zaventem begin maart hadden 35 bedrijven maar liefst 1200 vacatures in de aanbieding. Taal blijft een obstakel om de banen in te vullen.

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO Filip Claessens

Beleidsvoerders en bedrijfsleiders zijn er al een tijd van overtuigd dat alle vacatures in deze regio alleen ingevuld kunnen worden als er een oplossing komt voor het taalprobleem waarmee de Nederlandsonkundige werkzoekenden kampen. Niet alleen de werkzoekenden, maar ook de bedrijven moeten hiervoor inspanningen leveren. Met dit doel startte VOKA-Kamer van Koophandel Halle-Vilvoorde, in opdracht van Vlaams minister van Werk, Frank Vandenbroucke (SPA), recent het initiatief *Lerend Netwerk Taalstrategie* op.

Dubbel voordeel

'De flexibiliteit, de talenkennis en de mobiliteit vormen de belangrijkste hindernissen in de zoektocht naar een job op de luchthaven. De kennis van het Nederlands blijft essentieel. 55 procent van de werkzoekenden in onze regio heeft niet het Nederlands als moedertaal', aldus de minister. De inspanningen van de VDAB en Actiris om deze drie knelpunten aan te pakken, richten zich in eerste instantie op de werkzoekenden. Zo werden in 2008 aan Vlaamse kant 1504 taalopleidingen ingericht. 'Maar deze aanpak heeft slechts kans op slagen als ook de bedrijven nadenken over hun taalgebruik. Het *Lerend Netwerk* moet de bedrijven op de luchthaven ondersteunen in hun taalbeleid', stelt Vandenbroucke.

Dit initiatief maakt de veertien bedrijven die zich hiervoor inschreven, duidelijk hoe

ze met een integraal taalbeleid mensen die geen of minder goed Nederlands kennen toch nuttig aan het werk kunnen zetten. Er is ook ruimte voor de uitwisseling van ervaringen tussen de deelnemers en voor individuele bedrijfsbegeleiding op maat. 'Dit levert bedrijven een dubbel concurrentieel voordeel op. De communicatie op de werkvloer verbetert én zij kunnen uit een grotere groep van sollicitanten kiezen', aldus VOKA-woordvoerder Cliff Van Craen.

Meer dan een taalcursus

Een integraal taalbeleid is meer dan minder taalvaardige werknemers op taalcursus sturen. Aan de werkgevers wordt gevraagd om het taalgebruik in het bedrijf aan te passen aan de minst taalvaardigen en bijvoorbeeld pictogrammen te gebruiken om veiligheidsvoorschriften duidelijk te maken. Ook een cursus Nederlands op de werkvloer, die vanuit het vakjargon vertrekt, levert snel resultaten op. Nederlandstalige collega's worden gestimuleerd om minder taalvaardige collega's in hun taalontwikkeling te helpen.

De bedrijven moeten hiervoor een globaal taalbeleidsplan maken en een coördinator aanstellen. Eerst wordt er een taalomgevingsanalyse opgesteld en worden de taalbeleidsacties in het bedrijf geïnventariseerd. De aanwervingsprocedure wordt bekeken zodat ook functies die een lagere taalvaardigheid vereisen, ingevuld kunnen worden. Voor de

minder taalvaardige werknemers wordt een taaltraject uitgestippeld en een taalopleiding aangeboden.

Probleem aanpakken

Een van de deelnemers is Christine Hardy, recruiteringsmanager bij Belgian Skyshops. Dat bedrijf heeft 400 werknemers in dienst in zijn winkels op de luchthavens van Zaventem en Charleroi en de treinstations in Brussel en Antwerpen. 'Wij hebben grote problemen om mensen te vinden die drietalig zijn. In Zaventem hebben we vooral te maken met Franstalige kandidaten die onvoldoende Nederlands kennen. Maar zowel Nederlandstaligen als Franstaligen hebben vaak ook problemen met het Engels. Ik hoop via dit *Lerend Netwerk* te vernemen wat de mogelijkheden zijn om hier iets aan te doen. Ik wil ook te weten komen hoe andere bedrijven dit probleem aanpakken', zegt Hardy.

FR Les entreprises stimulent la maîtrise de la langue

Malgré la crise économique, le nombre d'emplois vacants inoccupés reste élevé dans notre région. Lors du *Jobday* qui s'est tenu à Zaventem début mars, 35 entreprises proposaient près de 1200 postes vacants. La langue reste un obstacle à l'emploi. Tant les demandeurs d'emploi que les entreprises doivent consentir des efforts en la matière. 'La flexibilité, la connaissance des langues et la mobilité constituent les principaux obstacles dans la recherche d'un emploi dans la région de l'aéroport. La nouvelle initiative *Lerend Netwerk Taalstrategie* (Réseau d'apprentissage de la stratégie linguistique) doit soutenir les entreprises dans leur politique linguistique', déclare le ministre flamand de l'Emploi Frank Vandenbroucke (SPA). 'J'espère que cette initiative m'apprendra comment d'autres entreprises traitent ce problème', dit Christine Hardy, manager en recrutement chez Belgian Skyshops.

Straffe bomenverzam

Er zijn zo van die onverwachte maar aangename momenten in een mensenleven waar je achteraf nog met veel plezier aan terugdenkt. Zo'n gevoel had ik toen ik enige tijd geleden het Waalborrepark ontdekte, vlak bij het station van Asse.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

De indrukwekkende verzameling bomen die daar bijeenstaat, is wat mij betreft de naam arboretum waard. Dat officiële etiket ontbreekt, maar het doet geen afbreuk aan de dendrologische waarde van het park. Onder impuls van voormalig burgemeester Gerard Van Wijnendaele werd het gebied gevrijwaard van een verkaveling en in 2000 kwam er zelfs een officiële bescherming als dorpsgezicht. Vierentwintig van de ongeveer honderd bomen kregen bovendien een aparte bescherming als monument.

Het park zelf is slechts een viertal hectare groot en bevat geen obligate waterpartij. Dat zal je niet beletten urenlang je ogen uit te kijken. Je kunt er aan beginnen door aan het treinstation de Bergstraat te nemen. Die komt uit in de Parklaan waar je onmiddellijk de ingang links kunt nemen naast de gebouwen van de speelpleinwerking. Rechts ligt de kleine

speeltuin en iets erna een beschermde mispelbladige wintereik, links zie je de sportvelden tussen de bomen. Als je het gemakkelijk begaanbare hoofdpad blijft volgen, zie je vlak voor het eerste kruispunt links een beschermde Noorse esdoorn met bolstaand blad. Vanaf het kruispunt zie je het kasteel liggen, in feite een parkvilla in cottagestijl en pseudovakwerk; nu een restaurant. Het bouwjaar ervan is 1912, de bouwheer ene Karel Alexander De Vis.

En het gaat maar door

Helemaal rechts vooraan op het grasveld staat een beschermde eikbladige beuk. Sla linksaf zodat je links enkele beschermde haagbeuken terugvindt. Iets verderop loop je weer naast een monument: een vlamboom of parrotia. Als je aan het volgende kruispunt links houdt en vervolgens rechts inslaat tegenover het doodlopend stukje asfalt, ontwaar je rechts een beschermde beuk en iets daarachter een

Oostenrijkse den. Blijf aan het volgende kruispunt rechts aanhouden en ontwaar links een witte esdoorn, rechts een Tartaarse esdoorn en weer links nog een mispelbladige wintereik. Als je verder loopt, groeit rechts de Atlas- of Libanonceder met de drie opgaande zware takken. Helemaal links in de uiterste westelijke hoek van het park staat een Japanse zelkova.

Je nadert nu de achterkant van het kasteel. Volg onmiddellijk rechts achter de gebouwen het asfaltwegeltje. Rechts heb je nu het grasveld voor het restaurant, links een gevarieerde boom- en struiklaag. In dat perceel kun je de enorme bruine beuk niet missen.

Stap verder tot de T-splitsing en sla linksaf. Rechts prijkt een zilverlinde die je stilaan naar het einde van deze wandeling leidt. Je belandt opnieuw aan de Parklaan. Links aan de straatkant groeien nog drie beschermde monumenten: het gaat om een Kaukasische spar, een Hongaarse eik en een tweestijlige meidoorn.

Gifvrij tuinieren

Velt, de Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren, wil met de campagne *Durft tuinieren zonder mensen overtuigen om zonder pesticiden en kunstmest te tuinieren. Mensen die willen meewerken aan de campagne kunnen een bordje aanvragen om aan hun tuinpoort te hangen waarmee ze zich outen als gifvrije tuiniers.*

Tegen eind 2010 hoopt Velt 10.000 gifvrije tuinen te hebben. Medio april droegen al 2.313.198,5 m² pesticidenvrije tuinen – dat zijn meer dan 462 voetbalvelden – een bordje *Zonder is gezonder*. Volgens Velt is tuinieren zonder gif en kunstmest vooral een kwestie van durven. Je haalt er zoveel uit: je tuiniert gezond, je spaart het klimaat en bent natuur- en milieuvriendelijk bezig. In onze verstedelijkte streken zijn ecologisch beheerde tuinen veilige havens voor bedreigde soorten. 'Het is gemakkelijker dan je denkt en een stuk goedkoper', aldus Velt. 'Kies en combineer gewassen op een slimme manier, speel in op bodemsoort, klimaat en seizoen. De natuur doet de rest.'

In het nieuwe Velt-boek *Stappen naar een ecologische tuin: aanleg en beheer* wordt stap voor stap uitgelegd hoe je zelf een ecologische tuin kunt realiseren. In dit boek worden de natuurlijke processen als uitgangspunt genomen, terwijl de meeste tuinboeken steunen op de tuin- en landbouwcultuur. Auteur Geertje Coremans: 'Wie inzicht heeft in natuurlijke processen, weet wat hij kan verwachten en hoe hij ermee om moet gaan. We leggen in het boek uit hoe je bijvoorbeeld een bloemenakker, een bloemenborder of een speelbosje aanlegt, welke planten je kunt kiezen en hoe je deze beplantingen beheert. De lezer verneemt ook telkens hoeveel werk en hoeveel groenafval een beplanting ople-

vert. Op die manier kan hij voorspellen of hij een bepaalde beplanting aankan of niet.'

Open ecotuinien

Tijdens het Pinksterweekend van 30-31 mei en 1 juni zijn er in Vlaanderen 101 ecotuinien geopend. Daarvan liggen er ook enkele in de Vlaamse Rand en Brussel.

■ Liesbeth Dothée,
Knotwilgenkant 10, Dilbeek
Open: zaterdag 30 mei van 13-18 uur
Ecologische siertuin met een bloemrijke insectentuin, een bostuin, een kleine poel in de natte weide en een moestuin die is afgebouwd met snoeren van appel- en perenbomen. Bessenstruiken, klimmers en kruiden liggen in de borders.

■ Dirk Van Craenem en Veerle De Vos,
Brembosstraat 40, Vilvoorde
Open: 30 en 31 mei en 1 juni van 10-18 uur
Landschappelijke tuin met een grote kruidentuin met meer dan 300 medicinale kruiden, wilde inheemse planten en vergeten groenten. De herboriste geeft je graag een woordje uitleg over de kruiden en hun geneeskrachtige werking, toepassing, verwerking en bewaring.

■ Erik Meerschaut,
Antoine Baeckstraat 108, 1090 Jette
Open: zaterdag 30 mei van 10-18 uur
Ommuurde stadstuin met een kleine moestuin met bloemen. In de borders staan allerlei kruiden.

■ Familie De Smet-De Swaef,
Augustijnnonnenstraat 46, 1090 Jette
Open: zaterdag 30 mei van 10-18 uur
Lange, smalle ommuurde tuin met enkele kleine bomen en een oude scheefgegroeide boom. Vele, nieuw aangeplante klimmers zijn gekozen volgens standplaats.

TEKST Paul Geerts ■ FOTO Velt

www.durftuinierenzonder.be

eling

Nog veel meer

Misschien heb je het nu wel gehad, maar vergeet niet dat hier veel meer groeit dan de vermelde beschermde bomen. Je hebt dus nog redenen te over om terug te komen, ook al omdat niet alle gewassen tegelijk bloeien. Elk seizoen heeft zijn charme. Ik hoop dat de gemeente tijd en middelen vindt om plaatjes bij de vele soorten aan te brengen zodat dit uitzonderlijke patrimonium nog beter tot zijn recht komt. Zo zou ook meteen de sfeer van een echt arboretum worden gecreëerd en dat zou voor deze locatie ongetwijfeld een opsteker zijn. Kijk ook naar de grazige vegetatie, want kruidachtige soorten als grote keverorchis, brede wespenorchis, verschillende soorten ereprijs en basterdwederiken, enkele mooie sierbloemperken en de mooie perceelsboorden met soms bloemenweide-allures zijn je aandacht waard.

De boerenmarkten in Dilbeek en Gaasbeek zijn een succes. Steeds meer mensen lijken gewonnen voor verse producten uit eigen streek. 'Succes ja, maar we vinden steeds moeilijker boeren uit de regio', zegt Jan Wauters, secretaris van de boerenmarkt in Gaasbeek.

TEKST Bart Claes • FOTO Filip Claessens

Boeren vallen in

De boerenmarkten in Dilbeek en Gaasbeek zijn een begrip in de regio. Ze lokken steeds meer mensen. Ook de kleine maar aantrekkelijke biomarkt op het Muntplein in Brussel bekoort al jarenlang meer dan alleen maar toeristen. Op deze markten vind je marktkramers met bioproducten of lokale landbouwers met een superservers aanbod. De bewuste consument kiest steeds vaker voor producten uit eigen streek. Het is beter voor het milieu – geen vervuילend transport – en vaak ook voordeliger. Ook de plaatselijke boer vaart er wel bij. 'Het publiek kent onze markt ondertussen. We zijn succesvol, alleen is het steeds moeilijker om landbouwers uit eigen streek te vinden', zegt Jan Wauters.

Al 27 jaar verkopen lokale land- en veeboeren hun producten rechtstreeks aan de consument. De mensen zijn zeker van een vers product dat goedkoper is dan in de supermarkten. Een strakke prijsafsprake garandeert dat. De markt telt een twintig kramen vol verse groenten en fruit, versgebakken brood, aardappelen, bloemen, kaas en hoeve-ijs.

Een deftige prijs

'De markt werd opgericht om de landbouwers een deftige prijs voor hun product te ga-

natuurlijk

Generatiewisseling

Er komen in de Rand slechts een vijftien tot twintig soorten dagvlinders voor die je kunt waarnemen in het goede seizoen op de goede locatie. Daarvan neemt het landkaartje een heel bijzondere plaats in, want het is de enige soort die er helemaal anders uitziet in de eerste dan in de tweede generatie. De reden van dit verschijnsel is niet meteen duidelijk, maar er bestaat wel een moeilijke naam voor: seizoensdimorfie. Er is wel een verband met

de daglengte vastgesteld. Bij kweekprojecten leveren rupsen die in een periode met lange dagen leven altijd de donkere vlindervariant.

In deze maand loopt de lentevariant op zijn laatste benen en vanaf half juli komt de zomereditie te voorschijn. In beide gevallen ziet de onderkant er uit als een gevarieerde landkaart met vlakken en lijntjes die een landschap bekeken vanuit de lucht zouden kunnen uitbeelden. Nu is de bovenkant over-

wegend roodbruin met witte en zwarte geordende vlakken in een kenmerkend patroon. De zomereditie is heel donker aan de bovenkant, met een verspringende witte streep over de bovenzijde en een aaneengesloten witte lijn over de achterzijde.

Het wijfje legt de eitjes opeengestapeld per tien tot twintig aan de onderkant van een jong en fris blad van de grote of kleine brandnetel. De zwarte, stekelige rupsen eten alleen die twee plantensoorten. Het is dus belangrijk dat die in het landschap aanwezig zijn, liefst in halfschaduw en op een redelijk vochtige bodem. Ook rupsen van dagvlinders als dagpauwoog, kleine vos en gehak-

markten de smaak

randeren', vertelt Jan Wauters. 'De prijzen van de landbouwproducten zijn tegenwoordig zo laag dat veel boeren alleen dankzij deze boerenmarkt kunnen overleven.'

Etienne Van Cutsem verkoopt zuivelproducten van zijn boerderij Hof Oude Smisse in Vlezenbeek. Stukjes boterham met een proevortje kaas en een radijsje verleiden de klanten. De potjes kaas, rijstpap en andere melkproducten vliegen de deur uit. 'De prijs voor een liter melk is in elkaar gezakt', vertelt hij. 'Melkboeren krijgen nog twintig cent per liter. Dat was vorig jaar nog bijna veertig cent. Je merkt dat niet aan de prijs in de winkel, maar wij voelen dat wel. Deze boerenmarkt hebben we nodig om te overleven.' Even verderop verkoopt Hof Te Mols uit Pepingen zachte boter en kaas. Het Herrebeekhof uit Heikruis verkoopt vlees van eigen runderen. Fruitwekerij Demeulemeester uit Bever heeft een kraam met vers fruit en fruitsappen. En er is nog veel meer te vinden op de markt. Een groot aanbod, maar toch wringt daar het schoentje. 'Er zijn een dertig landbouwers die de markt doen', vertelt secretaris Jan Wauters. 'Dat waren er vroeger vijf of zes meer. Ze dunnen uit.'

Vraag naar bio

Eerlijke streekproducten zijn in. Vooral de

biologische landbouw kan de vraag niet volgen. 'De vraag naar bioproducten is groter dan de huidige Vlaamse productie', weet voorzitter Johan Devreese van de vzw Bioforum, de overkoepelende vereniging van de biologische sector. 'De consumptie van biologische producten neemt jaarlijks met meer dan tien procent toe. De huidige oppervlakte biolandbouw bedraagt zo'n 3800 ha of 0,6 procent van de totale landbouwooppervlakte. Daarmee hinkt Vlaanderen achter op het Europees gemiddelde van 4,7 procent. De biologische landbouw biedt aan onze Vlaamse landbouwers heel wat kansen die op dit ogenblik onvoldoende benut worden.'

Danny Billens uit Oetingen sloeg met zijn fruitbedrijf de biologische weg in. Moeder Celine staat elke zaterdag op de boerenmarkt in Gaasbeek met manden vol vers fruit. 'We kunnen de vraag niet bijhouden', bevestigt ze. 'Er zijn veel te weinig bioboeren. Wij hadden vroeger een regulier fruitbedrijf. Onze zoon koos voor de biologische teelt. Er is een groot verschil. Omdat je geen insecticiden of andere producten mag sproeien, is de biologische teelt veel intensiever. We trekken de distels met de hand uit.'

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

i De vzw Bioforum, de Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat willen met het project *Bio zoekt boer* de omschakeling naar biologische land- en tuinbouw bevorderen en het biologische landbouwareaal in Vlaanderen uitbreiden. Wie meer info wil, kan terecht op 0494 98 23 69 of info@biozoektboer.be.

EN A taste for local produce

Local produce can be bought directly from the producers themselves at the farmer's markets in Dilbeek and Gaasbeek, where you can count on being provided with fresh products that are cheaper than in the supermarkets. This is guaranteed thanks to a strict pricing policy. 'The market seeks to guarantee farmers a decent price for their wares. The prices for farm produce are now so low that many farmers owe their very survival to this outlet,' according to Jan Wauters, the secretary of the Gaasbeek farmer's market. 'Our market is enjoying a success but it becoming more and more of a struggle to find local producers. Their numbers are declining.' The supply of local organic produce cannot keep pace with the demand, which is why the *Bio zoekt boer* project has been launched in a bid to promote organic farming and horticulture.

kelde aurelia zijn echte brandnetelfanaten. Geen brandnetels betekent geen mooie schoonheidskoning(inn)en.

De rupsen verpoppen in juli en de vlinders die daar uitkomen, zijn dus heel don-

ker van kleur. De volwassen dieren drinken graag nectar van allerlei soorten distels en koninginnenkruid, maar ook van schermbloemigen als fluitenkruid, berenklauw en engelwortel. Dus naast brandnetels heb je onder meer ook distels nodig voor deze vliegende juweeltjes. Als de zomergeneratie half augustus eitjes legt, komen er enkele dagen later al rupsen uit, die zelfs nog vervellen tot een pop. Maar dan valt het groeiproces stil en verblijft de pop de hele winter op een beschutte plek. Dat kan achter boomschors zijn of in allerlei spleten en barsten. Vanaf april komt daar de voorjaarsgeneratie uit te voorschijn. Zo is ook die cirkel rond en kan het verhaal van voor af aan beginnen.

Tegenwoordig gaat het goed met het landkaartje. Het is op veel plaatsen te zien. De grootste trefkans op een ontmoeting heb je aan een bosrand waar wat brandnetels groeien en waar veel bloeiplanten aanwezig zijn. De mannetjes vliegen daar af en aan tot een vijfje passeert. De rechtstreekse rivalen en andere vlindersoorten worden weggejaagd, want de soort heeft het niet begrepen op ongevraagd gezelschap. Rust is dan ook een belangrijke levensvoorwaarde voor het landkaartje. In de tuin zoeken ze graag de rustige, verlaten en wat ruigere hoekjes op. Als je daarvoor zorgt, is de kans groot dat er zich ook landkaartjes voortplanten bij jou in de tuin.

■ FOTO Herman Dierickx

Fietsen van nummer tot nummer

‘Ik heb voldoende geklommen met de fiets, hier kan ik heerlijk ontspannen rijden’, vertelt Eddy Merckx over zijn *achtertuin* de Brabantse Kouters. De wielerlegende uit Meise is pater van het nieuwe fietsknooppuntennetwerk van Toerisme Vlaams-Brabant. De Brabantse Kouters zijn zopas uitgerust met 320 kilometer mooie fietswegen, fietsknooppunten en fietscafés.

TEKST Bart Claes • FOTO'S Toerisme Vlaams-Brabant

Wie er op een mooie zondag met de fiets op uit trekt, heeft zeker de bordjes met opvallende nummers gezien.

Dat zijn de wegwijzers van het fietsknooppuntennetwerk. Stilaan maar zeker spreidt dat netwerk van fietsvriendelijke routes zich uit van Limburg over Antwerpen en Vlaams-Brabant naar de rest van Vlaanderen. In onze provincie werkte Toerisme Vlaams-Brabant eerst een netwerk uit in het Hageland en het Dijleland. Sinds kort heeft ook de regio Brabantse Kouters zijn netwerk. De provincie Vlaams-Brabant werkte daarvoor samen met de gemeenten Affligem, Asse, Grimbergen, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Kapelle-op-den-Bos, Vilvoorde, Wemmel en Zemst.

Noteer de nummers

Het principe is eenvoudig.

Je koopt een fietsknooppuntenkaart en stipelt je route uit. De nummers van de knooppunten waar je langs komt, noteer je in de juiste volgorde. Daarna volg je de route van nummer tot nummer, dus van knooppunt tot knooppunt, door de wegwijzers te volgen. ‘In de Brabantse Kouters gaat het om ruim 320 kilometer aan veilige en landschappelijk aantrekkelijke wegen’, vertelt Vital Geeraerts van Toerisme Vlaams-Brabant. ‘Er zijn meer dan zeventig knooppunten. Op de knooppuntenkaart staan het aantal kilometers, de hellingsgraden en de aard van het wegdek aangeduid. Je kunt zelf bepalen hoe lang je wilt fietsen en langs waar. Met de Leirekensroute op een oude spoorwegberm en het pad langs het Kanaal Brussel-Rupel heb je kilometerslange autovrije wegen.’

Parken, tuinen en bier

Ondanks de nabijheid van Brussel is de regio verrassend landelijk. ‘Eenmaal je de steenwegen en drukke dorpskernen verlaat, kom je terecht in de Brabantse Kouters’, weet Vital. ‘Wie de mooiste groene stukjes wil zien, kan terecht in een van de talrijke parken en tuinen van de Groene Gordel, bijvoorbeeld

de Nationale Plantentuin in Meise, Park Drie Fonteinen in Vilvoorde, het Prinsenbos in Grimbergen of het Waalborrepark in Asse. Wie geïnteresseerd is in kunsthistorisch erfgoed kan afstappen aan het Museum voor Oude Technieken, de abdij en de molens in Grimbergen, de Abdij van Affligem of het kerkelijk erfgoed van Asse en Vilvoorde. De regio is bijzonder rijk aan brouwerijen en lokale bieren. Wie langs Steenhuffel rijdt, vindt er de Palmbrouwerij en de rasechte Brabantse trekpaarden van Stoeterij Diepensteyn. Daarnaast zijn er nog de bieren van onder andere Affligem en Grimbergen.’

Ook Eddy Merckx is gecharmeerd door de regio. Als inwoner van Meise is hij de geknipte pater van het netwerk. ‘Ik woon hier niet alleen graag, ik fiets hier ook graag’, zegt hij. ‘Ik heb in mijn carrière genoeg bergen op en af gereden. In deze vlakke streek is het heerlijk ontspannen fietsen.’

Fietscafés

Wie tijdens zijn uitstap lek rijdt, toeristische informatie zoekt of gewoon dorst of honger heeft, kan terecht in een van de twintig fietsvriendelijke horecazaken langs het netwerk.

DE Mit dem Fahrrad unterwegs durch das dicht geknüppte Radwegenetz

Wen es an einem schönen Sonntag mit dem Fahrrad hinauszieht, der kann in Zukunft über das neue Fahrradknotennetz der *Brabantse Kouters* durch die Felder und Wiesen van Brabant radeln. Die Region (Affligem, Asse, Grimbergen, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Kapelle-op-den-Bos, Vilvoorde, Wemmel und Zemst) ist seit kurzem mit einem 320 km langen schönen und dicht geknüpften Fahrradrouthenetz mit dazugehörigen Radcafés ausgestattet. Auf der entsprechenden Fahrradrouthenkarte stehen jeweils die Zahl der Kilometer, die Steigung und die Art der Straßendecke. Man kann selber bestimmen, wie lange man da fahren möchte und welche Strecke man wählt, so Vital Geeraerts von *Toerisme Vlaams-Brabant*. Auch die Fahrrad-Legende und der Pate des neuen Radwegenetzes, Eddy Merckx, ist besonders zufrieden: 'In dieser flachen Region lässt es sich herrlich erholsam radfahren'.

Win een fietskaart!

Stuur voor 15 juni een miltje naar randkrant@derand.be met als onderwerp 'Fietskaart' en maak kans op een fietskaart van de Brabantse Kouters. We geven er tien weg!

Toerisme Vlaams-Brabant reikt in samenwerking met Toerisme Vlaanderen fietslabels uit aan cafés die een kwaliteitsgarantie inhouden voor de bezoeker. Je vindt er toeristische informatie en een basisdienstverlening zoals een reparatiekit, een fietsenstalling en een EHBO-kit.

De investeringskost voor het fietsknooppuntennetwerk in Vlaams-Brabant bedraagt gemiddeld 250.000 euro per jaar. Daarvan wordt zestig procent betaald door Toerisme Vlaanderen. De veertig procent van Vlaams-Brabant gaat vooral naar bewegwijzering, picknicktafels, rustbanken en overzichtsborden. Voor het onderhoud is er jaarlijks een apart budget van 50.000 euro beschikbaar.

i

De fietskaart kost vijf euro en vind je bij de toeristische diensten van de betrokken gemeenten of bij Toerisme Vlaams-Brabant (www.toerisme.vlaamsbrabant.be). Bestellen kan door overschrijving van vijf euro (+1,5 euro verzendkosten) op rekeningnummer 000-0057401-74 met vermelding Fietsknooppunten Brabantse Kouters.

Uit liefde voor de wijn

Gerd Brabant en Annemie Elaerts hebben een voorliefde voor wijn, en dan nog liefst van Duitse makelij. Gerd is verzet op Riesling en wilde altijd al oenoloog worden, maar moest van zijn ouders eerst een *echt* diploma halen. Hij besloot economie te studeren en startte een eigen winkel.

De winkel combineerde hij vijf jaar met een job bij het Duitse Wijninstituut in Mainz. In 2005 besloot hij volledig voor zijn zaak te gaan. Het resultaat is een goed renderende wijnhandel met de mooie naam **Vinikus**, gespecialiseerd in authentieke terroirwijnen uit Duitsland en Frankrijk. Uiteraard gaan wijn en lekker eten hand in hand. Dus startte Gerd in maart 2006 het concept *Vinikus à table*, in samenwerking met twee externe koks Philippe Van Cappellen en Ingrid Stoffels. 'Vinikus à table is een soort table d'hôte met één dagvers eenvoudig menu dat volledig in het teken van de wijn staat. Omdat we in de eerste plaats een wijnzaak zijn, organiseren we maximaal twee avonden per week een all-in tasting dinner. Groepen vanaf tien mensen kunnen hun eigen avond samenstellen, van wijndegustatie, over een artisanale kaas- en charcuterieschotel, een eenvoudige pasta tot een volledig menu', vertelt Gerd.

Huiselijke sfeer

Als je een table d'hôte wilt bijwonen, moet je wel tijdig reserveren want vaak zijn ze twee maanden op voorhand volgeboekt. 'Inderdaad, we hebben plaats voor twintig personen waardoor we snel vol zitten. We houden het bewust klein omdat we het huiselijke, ongedwongen gevoel willen bewaren.'

Wij konden gelukkig nog een plaatsje reserveren voor *De culinaire lente*. Voor € 69 per per-

soon kun je genieten van een vijfgangenmenu met vijf aangepaste wijnen, water en koffie met versnaperingen. Het aperitief, een lekkere *Alexander Laile Riesling trocken 2007* nemen we met zijn allen in de tuin. De soep, een Bouillon van asperges met foie gras, is lekker maar de foie gras is er voor mij te veel aan. De wijn, een *Weegmüller Weissburgunder trocken 2007*, kan me wel bekoren. Als voorgerecht krijgen we Tartaar van rundsvlees met truffelolie en rucola. In combinatie met de *Costeplane Sélection Grenache 2007* is dit een verfrissend gerechtje.

Gelukkig is er even een pauze, want de Baars met krokante korst van basilicum en saus van groentjes is een redelijk grote portie. Hierbij serveert Gerd een *Shelter Winery Pinot Noir 2005*. Spijtig genoeg moet ik deze aan me voorbij laten gaan, want vanavond ben ik bob. Als afsluiter kunnen we genieten van een eenvoudig maar overheerlijk *Soepje van aardbeien met Muskateller Sekt*, geserveerd met een sprankelend glaasje *Geil Muskateller Sekt 2007*.

Ik moet toegeven dat ik mij ondertussen echt thuis voel, hoewel ik tussen een ouder publiek van wijnkenners zit. 'We hebben heel wat vaste klanten, meestal 40 tot 60 jaar, die een goede wijn weten te appreciëren en die elke maand terugkomen. Jongere mensen zien we niet zo vaak', zegt Gerd. Gerd noemde zijn zaak naar een wijn van een domein uit Duitsland, maar ergens weerklinkt ook de liefde voor wijn, de *wijnkus* zoals een klant het ooit noemde.

TEKST Sandra Szondi ■ FOTO Kris Mouchaers

i Vinikus bvba

Spiegelgelaan 26, Merchtem, 0478 34 69 84,
info@vinikus.be, www.vinikus.be
Open elke zaterdag van 10 tot 18 uur of op afspraak tijdens de week

Een fotograaf spreekt in beelden. Maar achter elke foto schuilt dikwijls ook een persoonlijk verhaal, waardoor we de foto met andere ogen bekijken. In *beeldverhaal* geven we een jaar lang het beeld en het woord aan een fotograaf. Eerste in de rij is persfotograaf Michiel Hendryckx, die zijn eigenzinnige versie van de Rand heeft gefotografeerd. Onze medewerker Michiel Bellon tekende zijn verhaal op.

Alseberg, Brusselsesteenweg

Dit is een van die zaken – voor het overige zijn er eigenlijk niet zoveel – waaraan je kunt zien dat er taalproblemen zijn in de Rand. Maar aan de signatuur van de graffiti te zien, is dit hoogstens het werk van één of twee mensen. Met hun acties sorteren ze wel een maximaal effect. Als je op een nacht de Rand rondfietst om Franse opschriften te overspuiten, dan zijn er 's anderendaags veel mensen die dat zien. Deze vind ik echt zellig. Als zelfs 'sortie camions' niet kan, waar zijn we mee bezig?

MICHEL HENDRYCKX

**SORTIE
CAMIONS
UITRIT
VRACHTWAGENS**

'Ik heb vaak te maken met racisme, maar als ik wegga uit Vilvoorde, hebben zij gewonnen. Ik hou van deze stad.' Zo klinkt de positieve revolte van de Congolese Chantal Basoka Mubenga. Ze geeft lessen maatschappelijke oriëntatie aan immigranten en leidt de Vereniging voor Congolese Vrouwen van Vilvoorde.

TEKST Johan De Crom FOTO Filip Claessens

Positieve revolte

Chantal werkte als stewardess toen ze in Kinshasa een Belgische zakenman leerde kennen. Ze hebben intussen drie zonen: Yves (17), Emmanuel (13) en Manacé (10). In 1999 verhuisde het gezin naar België. Uit noodzaak. 'In Congo werden we tot driemaal toe in ons eigen huis overvallen. Enkele bendes stalen al onze bezittingen terwijl ze ons onder schot hielden. Dat wilden we niet meer meemaken en dus zijn we naar hier verhuisd. Dat ging vlot omdat mijn man en kinderen Belg waren', zegt Chantal. Inmiddels is ze gescheiden en woont ze met haar drie kinderen in Vilvoorde.

Onafhankelijk

Vandaag heeft Chantal het best naar haar zin. Ze is gelukkig met haar werk als leerkracht maatschappelijke oriëntatie in het Brusselse Onthaalbureau Nieuwkomers (BON) van Koekelberg. 'Die opleiding was aanvankelijk be-

doeld voor buitenlanders die net in ons land zijn komen wonen, maar is nu uitgebreid naar wie hier al langer is en zich beter wil integreren', legt Chantal uit. 'De opleiding is praktisch. De deelnemers steken iets op over de Belgische administratie, sociale zekerheid en gezondheidszorg. Of over het woonbeleid, verblijfsstatuten en tewerkstellingsdiensten. Ze leren zelfs afval sorteren.' De opleiding is bedoeld om de mensen onafhankelijker te maken. 'Wij helpen hen en waken erover dat hun doelstellingen realistisch zijn. Een 45-jarige die een vijfjarige studie wil beginnen, maken we duidelijk dat hij op zijn vijftigste nog moeilijk werk zal vinden.'

Kronkelpad

Precies omdat ze tijdens haar zoektocht naar werk en een waardig Belgisch leven zelf op loketten stootte en van het kastje naar de muur werd gestuurd, is Chantal blij dat ze andere lotgenoten op weg kan helpen.

MOOIESTE MOMENTEN IN BELGIE

'Als ik met mijn werk een nieuwkomer kan helpen, dan ben ik gelukkig. Een glimlach van iemand uit de klas, maakt me blij.'

Chantal is pedagoge en haar diploma werd gelijkgesteld, maar zonder voldoende kennis van het Nederlands kon ze hier nergens een baan vinden. Ze volgde lessen Nederlands en een bediendeopleiding bij de VDAB, maar het mocht niet baten. 'Vanaf het begin kreeg ik te maken met racisme. Eén keer mocht ik via een uitzendkantoor op gesprek bij een werkgever, maar toen bleek dat ik Congolese was, veranderde die van gedachten. 'We nemen geen gekleurde vrouwen aan', zei die man.'

Chantal verhuisde met haar zonen naar Vilvoorde. Ze wou dat haar zonen tweetalig opgroeiden zodat die niet tegen dezelfde muur zouden botsen. Haar eerste ervaring met het OCMW Vilvoorde verliep niet vlot. Nadien beterde dat gelukkig en hielp het OCMW haar aan een baan als administratief bediende bij MIKST (Migranten Cultureel-Sociaal Trefpunt). Later werd Chantal leerkracht Maatschappelijke Oriëntatie bij de provincie Vlaams-Brabant. Twee jaar geleden stapte ze over naar Koekelberg.

Chantal ervaart dikwijls racisme, maar ze is strijdvaardig. 'Ik ga niet weg uit deze fijne stad, want dan hebben de racisten gewonnen.' Van de weeromstuit engageert ze zich in haar eigen buurt. Ze wil tonen dat vele buitenlanders zich integreren als ze daartoe de kans krijgen. Ze werd secretaris van de Vereniging voor Congolese Vrouwen van Vilvoorde. 'We bouwen aan solidariteit. We gaan samen eten en helpen elkaar. We treden ook naar buiten. Vorig jaar organiseerden we een feest voor vierhonderd deelnemers, vooral Belgen, waarop we hen kennis lieten maken met de Congolese cultuur. Momenteel werken we mee aan een intercultureel kookproject.'

EN Positive rebellion

Chantal Basoka often experiences racist attitudes but she has quite a fighting spirit. 'I am not going to leave this nice area because then the racists will have won.' This is why she is fully committed to the place where she lives. She is anxious to show that lots of foreigners are perfectly willing to integrate if they are given the opportunity. She used to be the secretary of the Vilvoorde-based Association of Congolese Women.

She moved to Belgium with her family in 1999. Out of sheer necessity. 'In Congo we were attacked on three occasions in our own home.' Chantal now feels comfortable living in Vilvoorde. She is happy with her job as a Social Guidance instructor. 'We offer newcomers information about Belgium so as to help them to live more independent lives.'